

Råd och anvisningar till Allmänna bestämmelser för Vatten och Avlopp (ABVA) Alingsås kommun

Typ av styrdokument: Regler
Beslutande instans: Kommunfullmäktige
Datum för beslut: 2021-10-27 § 209
Diarienummer: 2021.469 KS

Gäller för: Kommunövergripande
Giltighetstid: Tillsvidare
Revideras senast: Vid behov
Dokumentansvarig: Avdelningschef VA

Inledning

Väl fungerande vatten- och avloppsförsörjning är en av de viktigaste förutsättningarna för ett fungerande samhälle. VA-avdelningen ansvarar för att producera och distribuera vatten med god kvalitet, rena spillvatten samt att omhänderta dagvatten utan att olägenheter uppstår. I kommunen finns cirka 60 mil vatten- och avloppsledningar, flertal vatten- och avloppsreningsverk, ett stort antal tryckstegrings- och pumpstationer. För att bibehålla hög driftsäkerhet underhålls och förbättras anläggningarna kontinuerligt. Anläggningarna förser ca 6 300 abonnenter, eller 32 000 personer, med vatten.

Ett väl fungerande vatten- och avloppssystem är starkt beroende av hur fastighetsägarnas del av ledningssystemet ser ut och hur de använder systemet. Det är därför mycket viktigt att följa de bestämmelser och regler som finns. Detta dokument har tagits fram för att vägleda och klargöra vad som förväntas av den som använder den kommunala allmänna vatten- och avloppsanläggningen.

Råd och anvisningar ger praktiska råd och upplysningar om vanligt förekommande frågor för dig med kommunalt vatten och avlopp. Råden är ett komplement till *Allmänna Bestämmelser för Vatten och Avlopp (ABVA)* i Alingsås kommun, se Bilaga 1. ABVA baseras på Vattentjänstlagen, *Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster*, se Bilaga 2, och reglerar de bestämmelser som gäller för brukande av Alingsås kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning. Avgifter regleras i kommunens taxa för vatten och avlopp (VA-taxa). Aktuell VA-taxa finns att läsa på kommunens hemsida.

Behöver du ytterligare råd är du välkommen att kontakta oss. Du finner kontaktuppgifterna på sista sidan i detta dokument.

Råd och anvisningar till Allmänna Bestämmelser för Vatten och Avlopp (ABVA), antogs av kommunfullmäktige 2021-10-27. Bilaga 2, Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster uppdaterades 2023, men det innebär inga förändringar för Råd och anvisningar till Allmänna Bestämmelser för Vatten och Avlopp (ABVA).

Illustrationer: Mattias de Maré

Innehåll

Ansvarsfördelning	6
Huvudmannens ansvar	6
Avgifter.....	6
Fastighetsägarens ansvar	6
Förbindelsepunkt	8
Förbindelsepunktens läge.....	8
Ledningsrätt och U-område	9
Gemensam förbindelsepunkt.....	9
Dricksvatten	9
Vattenkvaliteten är hög och jämn.....	9
Vattenförbrukning	11
Dosering av tvätt- och diskmedel.....	11
Vattenmätning.....	11
Återströmningsskydd	13
Förebyggande av frostsador	13
Vattenläckor i fastigheten	13
Sprinkler.....	15
Spillvatten	15
Vad är spillvatten?	15
Avloppsledningsnätet.....	16
Vad händer med spillvattnet?	16
Tänk på miljön	16
Villapump	18
Tryckavloppssystem	18
Dagvatten	19
Hållbar dagvattenhantering.....	20
Fördröjningsmagasin	21
Hur mycket vatten blir det när det regnar?.....	22
Så tömmer du poolen.....	22
Översvämning	23
Stopp i spillvattenledning	23
Felkopplad dagvattenledning.....	24
Yt- eller dräneringsvatten leds mot fastighet.....	24
Så förebygger du översvämningsskador	24
Vad gör du om det blir översvämning?	27
Anslutning till kommunalt vatten och avlopp	27
Verksamhetsområde.....	27
VA-ansökan	28
Regler för anslutning.....	28

Ordlista	32
Kontaktuppgifter	61
Frågor	61
Driftstörningar	61
För ytterligare information	61
 Bilaga 1	 Allmänna bestämmelser för vatten och avlopp (ABVA)
Bilaga 2	Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster

Ansvarsfördelning

Huvudmannens ansvar

Huvudmannen ansvarar för produktion och distribution av dricksvatten, bortledning av avloppsvatten samt rening av spillvatten inom verksamhetsområdena för dricksvatten, spillvatten och dagvatten.

Alla ledningar med tillhörande anläggningar, så som vatten- och avloppsreningsverk, som huvudmannen äger kallas för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen. I den allmänna vatten- och avloppsanläggningen ingår också servisledningar från huvudledningarna fram till varje fastighets förbindelsepunkt.

Huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Alingsås kommun är VA-avdelningen.

Avgifter

Huvudmannen finansierar den allmänna vatten- och avloppsanläggningen med tillhörande tjänster, genom att ta ut avgifter från abonnenterna, det vill säga från de som nyttjar den. Avgifterna finns beskrivna i vatten- och avloppstaxan, även kallad VA-taxa. Verksamheten är alltså inte finansierad via skattemedel.

Innan en fastighet ansluts till den allmänna vatten- och avloppsanläggningen tas en anläggningsavgift ut. Därefter debiteras en löpande bruksavgift uppdelad på fast och rörlig avgift. Fast avgift baseras på anslutning till vatten, spillvatten och/eller dagvatten. Rörlig avgift baseras på den mängd vatten som förbrukas. Bruksavgiften inkluderar all den service som det innebär att ha tillgång till vattentjänster 24 timmar om dygnet, alla dagar året runt.

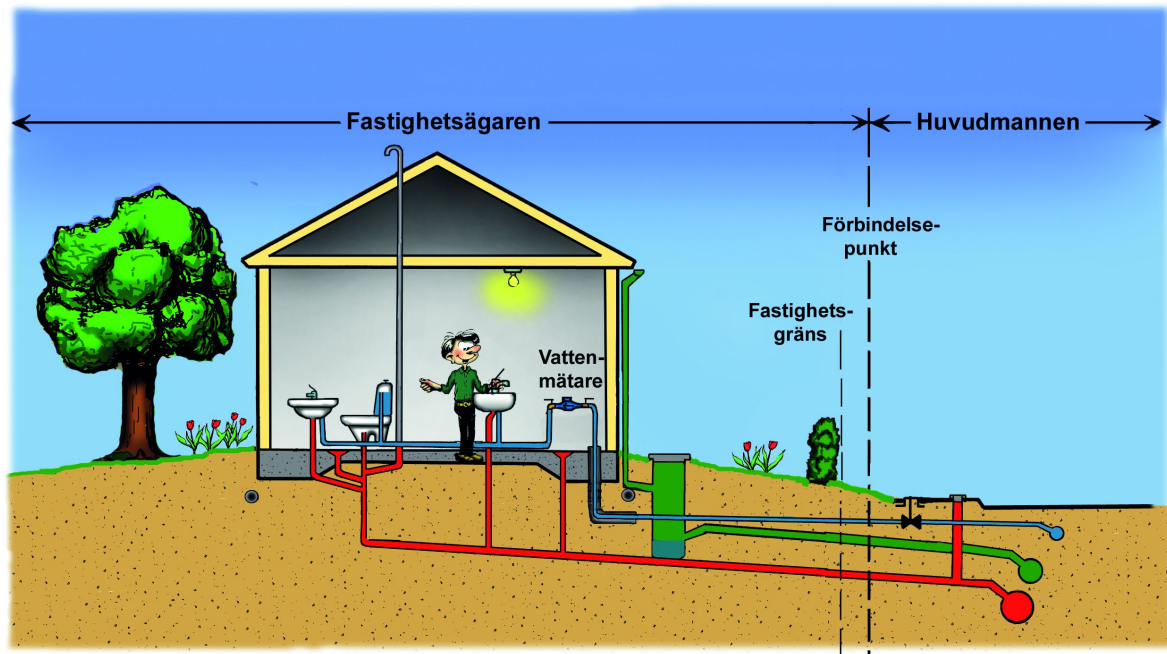
Fastighetsägaren är ansvarig för att avgifter för kommunalt vatten och avlopp betalas. Vid felaktig debitering har huvudmannen skyldighet att justera hushållens avgift tre år tillbaka i tiden.

Fastighetsägarens ansvar

Förbindelsepunkten utgör gränsen mellan fastighetsägarens ansvarsområde och huvudmannens. Förbindelsepunkten är den punkt där fastighetens servisledningar ansluts till huvudmannens ledningsnät.

Fastighetsägaren ansvarar för ledningar och andra vatten- och avloppsinstallationer på den egna fastigheten, innanför förbindelsepunkten. Fastighetsägaren ska se till att

ledningarnas läge inom fastigheten dokumenteras och att dokumentationen följer fastigheten vid ägarbyte.

Fastighetsägaren ansvarar för att allt installationsarbete, även sådant som inte kräver bygglov eller bygganmälan, anordnas och utförs så att det uppfyller kraven enligt Boverkets regler samt följer hänsynsregler i Miljöbalken. Alla installationer ska tillses och skötas regelbundet. Eftersom vatten är ett livsmedel som kräver aktsamhet måste vatten- och avloppsinstallationer och anslutningen till den allmänna vatten- och avloppsanläggningen utföras på fackmannamässigt sätt.

Vattenmätaren som sitter inne på fastigheten, ägs och underhålls dock av huvudmannen. Fastigheter som ansluter spillvattnet till en trycksatt allmän spillvattenledning har även en liten pumpstation, så kallad LTA-anläggning, vilken också ägs och underhålls av huvudmannen.

Ägarbyte ska meddelas till huvudmannen och en avstämning av vattenmätarens ställning ska göras i samband med ägarbytet.

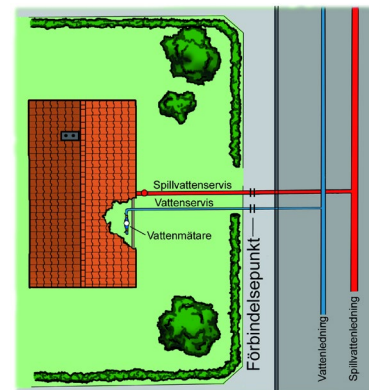
Fastighetsägaren ansvarar för att informera eventuella hyresgäster och verksamheter om gällande regler för nyttjande av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen. Dessa regler framgår av *Allmänna Bestämmelser för Vatten och Avlopp (ABVA) i Alingsås* med tillhörande *Råd och anvisningar* (detta dokument).

Förbindelsepunkt

Förbindelsepunktens läge

Förbindelsepunkten är den punkt där fastighetens servisledningar ansluts till huvudmannens vatten- och avloppsledningsnät. Normalt ligger förbindelsepunkten cirka 0,5 m utanför fastighetsgränsen (tomtgränsen) när fastigheten ligger vid en gata där det finns allmänna ledningar.

Om fastighetsägaren önskar annat läge av förbindelsepunkt än det huvudmannen beslutat om, och huvudmannen kan tillgodose detta, får fastighetsägaren betala eventuella merkostnader. Även kostnaden för ändring eller borttagning av servisledning betalas av fastighetsägaren.

Det kan inträffa situationer då en inre fastighets servisledning behöver dras över en yttre fastighet för att kunna ansluta till förbindelsepunkt i gatan. Denna lösning medför, vid avstyckning i efterhand, att avtal (ledningsrätt/servitut) ska upprättas för de båda fastighetsägarna emellan. För att ordna med detta tas kontakt med Lantmäteriet.

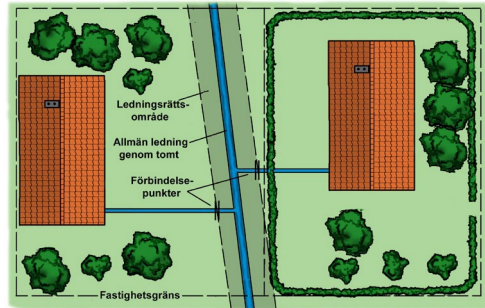
Förbindelsepunkt: Den punkt där inkoppling av en fastighets ledningar till den allmänna vatten- och avloppsanläggningen sker. Punkten utgör gränsen mellan fastighetsägarens och huvudmannens respektive ansvarsområde och är den punkt där fastighetens servisledningar ansluts till huvudmannens ledningsnät.

Servisledningar: De ledningar som förbinder fastighetens vatten- och avloppsinstallation med huvudmannens ledningar.

Fastighetens vatten- och avloppsinstallation: Ledningar och anordningar så som exempelvis vattenmätarkonsol inklusive avstängningsventiler runt vattenmätare, backventil, återströmningsskydd, dräneringsvattenpump, anordning för lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD), samlingsbrunnar och dylikt, på fastighetens sida om förbindelsepunkten.

Ledningsrätt och U-område

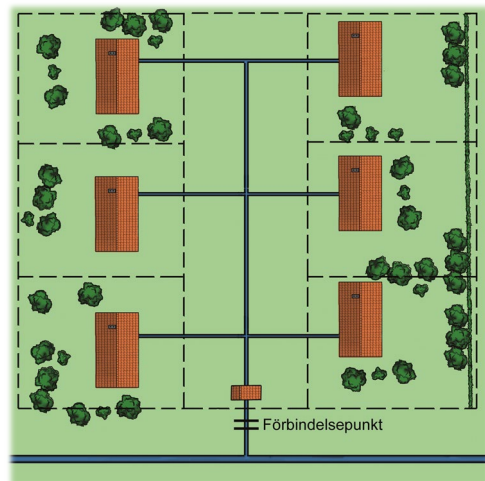
När de allmänna vatten- och avloppsledningarna ligger i område med ledningsrätt (en beslutad rättighet att lägga ner och underhålla ledningar på annans mark) eller i så kallat U-område (mark med allmänna underjordiska ledningar) tillämpas annat läge för förbindelsepunkten. Förbindelsepunkten hamnar för dessa situationer vid gränsen mellan området för ledningsrätten/U-området och den egna fastigheten.

Gemensam förbindelsepunkt

Huvudmannen kan i särskilda fall godkänna att flera fastighetsägare kopplar in sina vatten- och avloppsinstallationer till det allmänna ledningsnätet i en för fastigheterna gemensam förbindelsepunkt. För att undvika framtida tvister och andra problem bör fastigheterna bilda en samfällighetsförening som tillsammans äger och sköter de gemensamma vatten- och avloppsledningarna (gemensamhetsanläggningen). Lantmäteriet kan hjälpa till i dessa frågor.

Samfällighetsföreningen skriver avtal med huvudmannen. Vattenmätare ska placeras i ett gemensamt uppvärmt utrymme, exempelvis förråd eller garage, alternativt mätarbrunn.

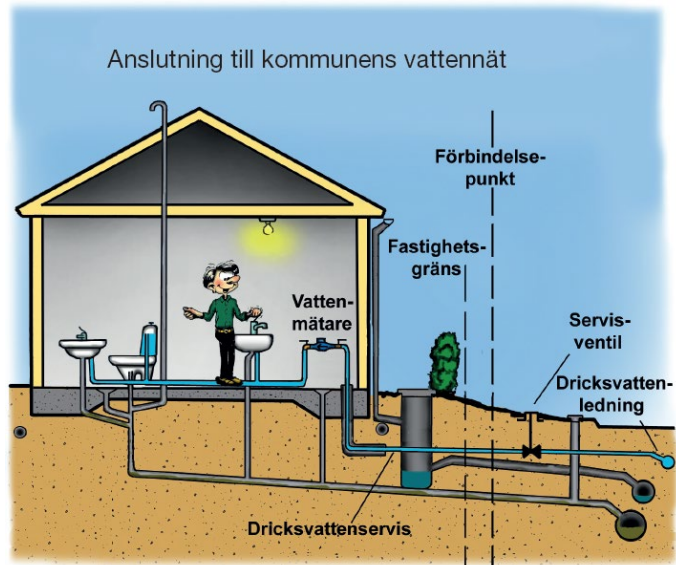
Dricksvatten

Vattenkvaliteten är hög och jämn

Vattnet från kommunens vattenverk håller mycket hög och jämn kvalitet. Vattnet uppfyller de kvalitetskrav som Livsmedelsverket ställer på dricksvatten. Vattenkvaliteten kontrolleras dagligen vid vattenverken. Dessutom sänds flera vattenprov per månad, både från vattenverk, ledningsnät och hemma hos abonnenter, in för analys vid ackrediterat laboratorium. Proverna tas enligt ett kontrollprogram som godkänts av tillsynsmyndigheten.

Observera att det endast är kallvatten som räknas som livsmedel, inte varmvatten. Använd inte varmvatten till matlagning på grund av ökad risk för bakterier och koppar i vattnet om du har kopparrör i huset. Ta för vana att alltid spola ur vattnet som stått i ledningen över natten eller när du varit bortrest.

Huvudmannen garanterar inte ett visst vattentryck, men trycket är oftast runt 2,5-7 bar.

Problem med vattnet

Missfärgat vatten

Någon enstaka gång kan problem med missfärgat vatten förekomma på ledningsnätet. Det är inte hälsofarligt och oftast lokalt.

Vid vissa tillfällen kan vattnet innehålla små luftbubblor som gör att vattnet ser gråvitt ut. Spola vattnet så försvinner luftbubblorna ganska snabbt och vattnet blir klart.

Eftersom en del vattenledningar är av järn bildas med tiden rost i dessa ledningar. I samband med driftstörningar på ledningsnätet eller i fastigheter, exempelvis vattenläckor och uttag av vatten vid släckning av brand, ökar vattenhastigheten i ledningarna och rost kan lossna och missfärga vattnet. Spola vattnet tills det är klart. Järnhaltigt vatten kan missfärga porslin och ljus tvätt.

Kontakta huvudmannen om du har problem med missfärgat vatten, kommunen kan behöva åtgärda något.

Dålig lukt eller smak

Vid problem med dålig lukt eller smak ska du i första hand spola vattnet tills vattnet känns kallt och lukten och/eller smaken försvinner. Ta för vana att alltid spola ur vattnet som stått i ledningen när du varit bortrest. Om lukten/smaken inte försvinner bör du kontakta huvudmannen, kommunen kan behöva åtgärda något.

Vattenförbrukning

Den genomsnittliga användningen av vatten per person och dygn är cirka 150 liter, eller 55 m³ per år. För hushåll varierar förbrukningen stort, 70-250 m³ beroende på antal personer och hushållets vanor.

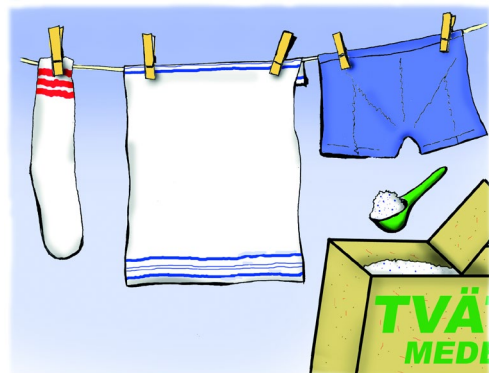
Genomsnittlig vattenförbrukning är 150 liter per person och dygn, fördelat enligt nedan:

- 10 liter mat och dryck
- 25 liter toalettspolning
- 30 liter disk
- 25 liter tvätt
- 50 liter personlig hygien
- 10 liter övrig användning

Dosering av tvätt- och diskmedel

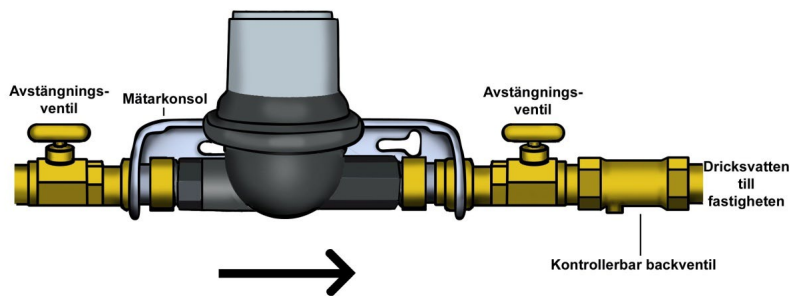
Doseringsmängden av tvätt- och diskmedel är beroende av vattnets hårdhet och pH. Mycket hårt vatten kräver hög dosering, men för ett mjukt vatten räcker det med låg dosering. Vattnet som levereras från kommunens vattenverk är mjukt, därför räcker det med en låg dosering av tvätt- och diskmedel.

Vattnets hårdhet anges i tyska hårdhetsgrader och är mellan 1-3°dH. Det mjuka vattnet medför också att salt för avhärdning inte behövs till diskmaskin eller kaffebryggare. Information om doseringsmängder finns på tvätt- och diskmedelsförpackningarna. Vattnets pH är cirka 8.

Vattenmätning

Huvudmannen tar betalt för varje förbrukad kubikmeter vatten. Prisuppgifter framgår av aktuell taxa för vatten och avlopp (VA-taxa). För att förbrukad mängd vatten ska kunna mätas finns en vattenmätare monterad på fastighetens inkommande vattenledning. Vattenmätaren ägs av huvudmannen, vilken även sköter service av mätaren samt tillser att mätaren byts ut regelbundet. För en villa byts vattenmätaren minst vart tionde år. För att huvudmannens medarbetare ska kunna komma åt vattenmätaren i samband med exempelvis byte av mätaren, måste fastighetsägaren lämna fritt tillträde till den.

Mätarplatsen och dess armatur, inklusive ventiler, ska bekostas och underhållas av fastighetsägaren. Mätaren ska skyddas mot frost. Ibland behöver ventilerna före och efter vattenmätaren bytas. Fastighetsägaren ska då anlita och bekosta en VVS-montör.

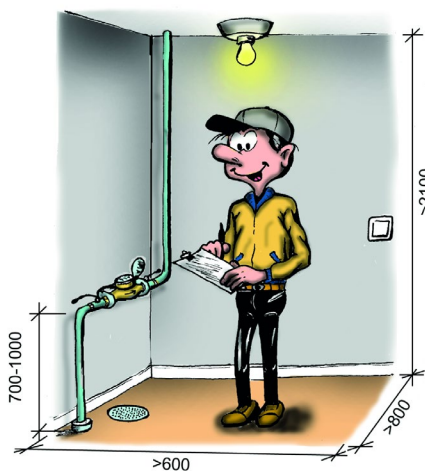
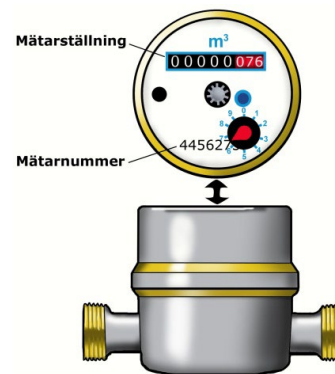
Det är endast huvudmannen som får byta eller demontera vattenmätaren och manövrera servisventilen i gatan.

Avläsning av vattenmätaren

För att fakturera abonnenterna efter så korrekt förbrukning som möjligt behövs en avläsning av vattenmätaren. Avläsning ska ske minst en gång per år.

Huvudmannen har sedan mitten av 2017 börjat införa digitala vattenmätare allt eftersom äldre mätare byts ut. För digitala vattenmätare registreras mätarställningen genom fjärravläsning.

Självavläsningskort skickas ut årligen under januari-februari till de abonnenter som ännu inte fått digital vattenmätare. Korten skickas till fastighetsägaren eftersom det är ägarens ansvar att mätarställningen lämnas in till huvudmannen. Mätarställningen kan meddelas via kommunens svarsblankett, internet eller telefon. Kommunen anlitar Alingsås Energi för hantering av bruksavgifter gällande vatten och avlopp.

Placering och installation av vattenmätare

Vattenmätarens placering ska godkännas av huvudmannen. Mätaren ska vara lättåtkomlig för avläsning, byte och reparation. Den ska sättas upp i uppvärmt utrymme så att den är skyddad mot frost. Den får heller inte placeras så att den tynger och därigenom skadar ledningen.

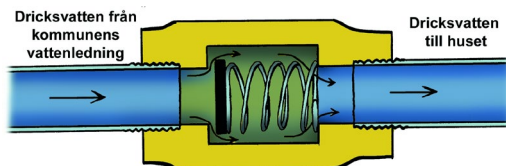
Ha som vana att stämma av vattenmätarens ställning med uppskattad förbrukning i samband

med att du får din räkning för vatten och avlopp. Ändras förbrukningen exempelvis på grund av ändrat antal personer i hushållet, går det bra att meddela Alingsås Energi för justering av den uppskattade årsförbrukningen. Stor förbrukning kan tyda på vattenläckage, exempelvis en rinnande toalett.

Återströmningsskydd

Alla fastighetsägare är skyldiga att ha återströmningsskydd, även kallat backventil, på inkommande vattenledning. Syftet med återströmningsskydd är att förhindra förorening av dricksvatten genom återströmning. Har du pool eller en verksamhet krävs annan klass på återströmningsskyddet, se standarden SS-EN 1717 *Vattenförsörjning - Skydd mot förorening av dricksvatten - Allmänna krav på skyddsdon för att förhindra förorening genom återströmning*.

Är du osäker om återströmningsskydd är installerat, kontakta en VVS-montör. Återströmningsskydd ska vara monterade i alla hus. Nya vattenmätare har ett inbyggt återströmningsskydd.

Förebyggande av frostskador

Vid stark och långvarig kyla finns risk att vattnet fryser i ledningar och vattenmätare. Det är särskilt stor risk i uppvärmda utrymmen och i markförlagda ledningar som ligger grunt. Du ska därför se till att vattentemperaturen i vattenledningen inte tillåts sjunka under nollstrecket. Otäta dörrar och öppen ventilation bör ses över. Vid akut frysrisk kan frysning förhindras genom att låta en tappkran tillfälligt stå något öppen så att det blir ett svagt, jämnt flöde i ledningen. Kranen måste förstås hållas under uppsikt så att det inte blir översvämning. Om mätaren placeras så att den fryser debiteras fastighetsägaren kostnaden för en ny mätare, i enlighet med gällande VA-taxa.

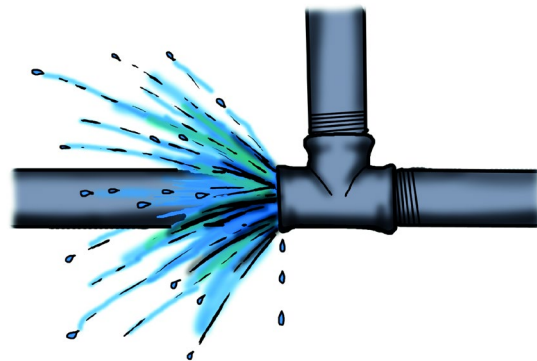

Vattenläckor i fastigheten

En läcka på servisledningen för vatten kan uppstå utan förvarning. Om vattnet rinner ut i marken, är läckan ofta svår att upptäcka och om läckan är belägen före vattenmätaren, registreras heller inte någon ökning i förbrukningen. Gör det därför till en vana att inte bara titta på mätaren utan också lyssna på den! Susar det vid mätaren, trots att kranar i huset

är stängda, så läcker ledningen. Fastän det bortrunna vattnet inte kan mätas upp när läckan ligger före mätaren, ska läckan repareras snarast. Annars riskerar du att din fastighet drabbas av en vattenskada samt att huvudmannen stänger av vattnet och debiterar en extra avgift för omätt vatten.

Fastighetsägaren har ansvaret att åtgärda eventuella fel på fastighetens vatten- och avloppsinstallation. Är det oklart om felet på servisledningen finns på fastighetens del eller på den allmänna delen av servisledningen, bör fastighetsägaren först låta undersöka på vilken del av servisledningen felet finns. Visar det sig att felet finns på den allmänna delen, betalar huvudmannen skälig del av undersökningskostnaderna.

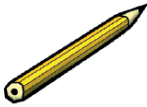

Å andra sidan ska fastighetsägaren betala skälig del av huvudmannens utredningskostnader om det skulle visa sig att felet är beläget på fastighetens del av servisledningen. Huvudmannen har enligt 41 § Vattentjänstlagen, rätt att undersöka en vatten- och avloppsinstallation och dess brukande inom en fastighet.

Många droppar små ...

Tycker du att vattenräkningen är ovanligt hög? Det kan bero på läckande kranar eller rinnande toaletter. Titta på räkneverket i vattenmätaren. Är alla kranar stängda ska det stå still. Det som bara är några droppar då och då, blir med tiden stora och dyra vattenmängder. För att illustrera vilka mängder en liten oansenlig läcka kan förorsaka, har vi gjort denna uträkning. Ett hushåll förbrukar normalt sett i snitt 150 m³/år.

Läckans storlek om hålets storlek motsvarar diametern på en:

	Liter/min	m ³ /tim	m ³ /dygn	m ³ /år	
 Penna	60	3,6	86	31 500	 Badkarstappning
 Tändsticka	6	0,36	8,6	3 150	 Disksköljning
 Synål	0,6	0,036	0,86	315	 Tunn stråle
 Sytråd			0,08	31	 Tätdropning

Sprinkler

En sprinkleranläggning är avsedd att detektera och släcka en brand genom att spruta vatten i brandens begynnelsekedje samt att hålla branden under kontroll så att släckningsarbete kan fullföljas av personer på plats eller av Räddningstjänsten.

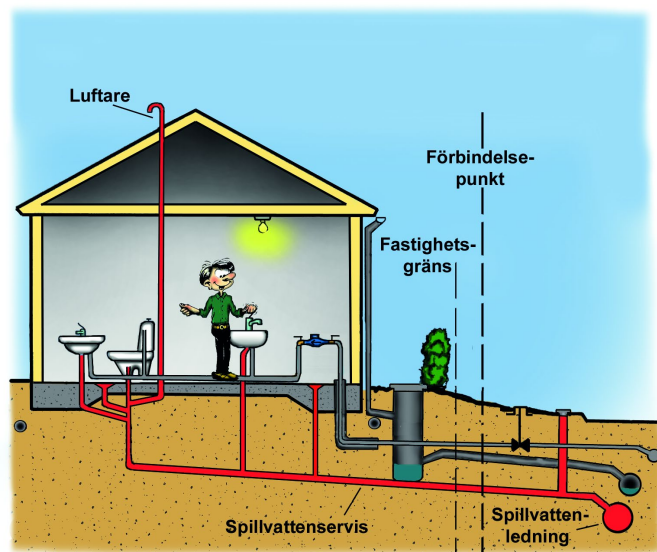
Den verksamhet som önskar anlägga en sprinkleranläggning ska ansöka om detta till huvudmannen, som meddelar beslut skriftligen. Avtal ska tecknas med huvudmannen och anslutning får inte ske utan skriftligt avtal.

Anslutning av konventionella sprinklersystem genom direktkoppling till vattenledning tillåts inte. Konventionell sprinkler med bassäng som vattenkälla samt boendesprinkler tillåts normalt. Otillåtet och oanmält sprinklerkapacitetsprov debiteras med den merkostnad för de eventuella problem som sprinklerkapacitetsprovet orsakat på ledningsnätet.

Spillvatten

Vad är spillvatten?

Spillvatten är förorenat vatten från hushåll, industrier, serviceanläggningar och dylikt. Spillvatten avleds genom spillvattenledningar till avloppsreningsverk för rening. Ibland används även begreppet avloppsvatten. Avloppsvatten är ett samlingsnamn för spillvatten, dagvatten och dräneringsvatten. Dagvatten är regn- eller smältvatten från snö och is, och som tillfälligt rinner på markytan. Dagvatten uppstår vid hårdgjorda ytor så som tak, gårdar och gator. Dräneringsvatten är vatten som avleds genom dränering från exempelvis husgrunder. Dräneringsvatten avleds tillsammans med dagvatten.

Avloppsvatten: Samlingsnamn för nedanstående:

Spillvatten: Förorenat vatten från hushåll, industrier, serviceanläggningar och dylikt.

Dagvatten: Ytligt avrinnande regn- och smältvatten.

Dräneringsvatten: Vatten som avleds genom dränering.

Avloppsledningsnätet

Ett system med skilda ledningar för spillvatten respektive dagvatten kallas för duplikatsystem. I äldre områden kan det förekomma att spill-, dag- och dräneringsvatten avleds i samma ledning och det kallas då för ett kombinerat system. Avsikten med det separerade systemet, duplikata systemet, är att minska belastningen på avloppsreningsverken och förhindra översvämningar i fastigheter till följd av uppträngande avloppsvatten från överfyllda ledningar i samband med kraftiga regn. Allt eftersom befintligt ledningsnät förnyas, byggs separata ledningar för spillvatten och dagvatten ut även i äldre områden.

Vad händer med spillvattnet?

Spillvatten från hushåll går till avloppsreningsverket där det renas från näringsämnen som fosfor och kväve, samt syreförbrukande ämnen innan vattnet släpps ut till naturen i sjöar eller andra vattendrag. Det vattendrag till vilket det renade avloppsvattnet leds kallas för recipient. Näringsämnena samlas i ett slam som kan användas som gödningsmedel i jordbruk.

För att få leda spillvatten från verksamheter och industrier till kommunens avloppsreningsverk krävs oftast en förbehandling så som avskiljning av olja, fett eller liknande.

Tänk på miljön

Eftersom våra avloppsreningsverk är byggda för att ta emot och rena spillvatten från hushåll får endast vatten från toaletter, bad/dusch, tvätt, disk och matlagning släppas ut till det allmänna spillvattennätet. I toaletten får endast sådant som har passerat kroppen samt toalettpapper spolas ner.

Om andra ämnen eller fasta föremål spolas ner, äventyras ledningsnätets och avloppsreningsverkens funktion. Dessutom försämras kvaliteten på slammet från avloppsreningsverken och det riskerar att bli oanvändbart som jordförbättringsmedel inom jordbruket. Även de sjöar och vattendrag som utgör recipient för avloppsreningsverken riskerar att få en försämrad vattenkvalitet.

Detta får du inte spola ner i avloppet

För att inte äventyra ledningsnätets och avloppsreningsverkens funktion, försämra kvalitén på slammet samt vattenmiljön och det biologiska livet i recipienten, får nedanstående inte spolas ner i avloppet, utan ska sorteras enligt angivelser nedan.

Fastighetsägare får inte tillföra spillvatten från **köksavfallskvarn** till det allmänna avloppsledningsnätet. Köksavfall ska sorteras som matavfall.

Stekfett, friture- och matolja kan i små mängder sorteras som matavfall genom att med hjälp av hushållspapper torka ur fett från till exempel en stekpanna och därefter sortera pappret som matavfall. Något större mängder fett kan hällas i en plastflaska och sorteras som brännbart avfall. Stora mängder fett lämnas för återvinning på återvinningscentral.

Spola aldrig ner fett i avloppet då det kan orsaka stopp i ledningarna. Stoppen kan i sin tur leda till översvämningsskador på din eller närliggande fastighet.

Tops, bindor, tamponger, kondomer, våtservetter, kattsand och dylikt sorteras som brännbart avfall.

Överblivna **läkemedel** ska lämnas till apoteket.

Exempel på **farligt avfall** som ska lämnas vid återvinningscentral är:

- Petroleumprodukter så som olja, bensin och diesel.
- Lösningsmedel och avfettningsmedel, till exempel lacknafta och aceton.
- Färg- och lackrester, även rester av konstnärsfärger och vattenbaserade färger.
- Lim.
- Starkt surt eller alkaliskt avfall som syror eller lut.
- Bekämpningsmedel.
- Tungmetaller som kvicksilver, kadmium och bly.
- Elektronik
- Ljuskällor.
- Fotokemikalier.
- Giftiga vätskor.

Gamla **kläder** lämnas i första hand till second hand, det vill säga återbruk och i andra hand till textilåtervinning och i tredje hand sorteras de som brännbart avfall.

Tillförsel av otillåtna ämnen eller föremål som orsakar skador och/eller kostnader för huvudmannen leder till skadeståndskrav mot fastighetsägaren, enligt 47 § Vattentjänstlagen.

Biltvätt

När du ska tvätta din bil ska du göra det i en "gör-det-själv-hall" eller i en automatisk biltvätt. Där renas det smutsiga tvättvattnet i ett första steg vid tvättanläggningen, innan det går vidare till avloppsreningsverket för ytterligare rening.

Tvättvattnet innehåller, utöver bilschampo och eventuellt avfettningsmedel, föroreningar så som oljor, tungmetaller, däck- och asfaltsrester. Om du tvättar bilen på gatan så rinner vattnet via dagvattenbrunnar och ledningar direkt ut till våra sjöar och vattendrag. Även om du tvättar med miljöanpassade rengöringsmedel är de inte så miljöanpassade att de kan släppas rakt ut i vattendragen. Vissa av kommunens sjöar används som dricksvattentäkter och även djur och växter som lever i och av vattnet behöver skyddas.

Villapump

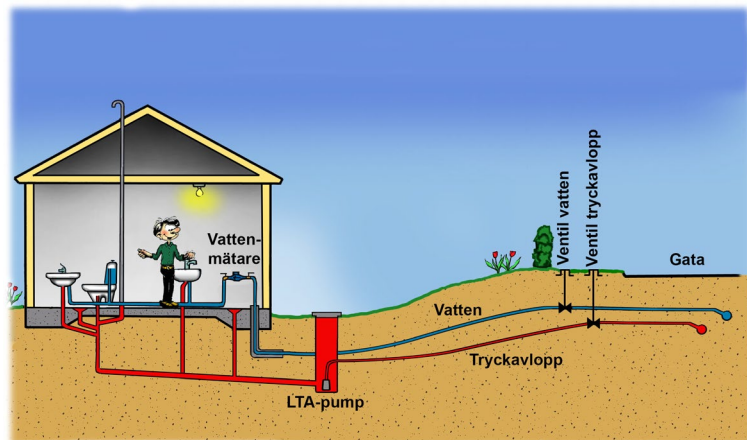
En allmän avloppsanläggning utförs normalt så att fastigheterna kan ansluta sina servisledningar och nyttja anläggningen utan att det krävs särskilda anordningar för fastigheten. Detta är dock inte alltid möjligt. Topografiska förhållanden kan exempelvis göra det omöjligt att avleda spillvatten med självfall till den allmänna anläggningens självfallsledning för spillvatten. Då krävs det att så kallade villapumpar installeras för att anläggningen ska kunna nyttjas på avsett vis.

Det är fastighetsägaren som äger och förvaltar villapumpen samt bekostar införskaffande, installation och drift i sin helhet.

Tryckavloppssystem

Tryckavloppssystem, även kallade LTA-system (Lätt Trycksatt Avlopp) består av trycksatta spillvattenledningar till vilka det krävs pumpning från respektive fastighet. LTA-system används i områden där det är svårt eller kostsamt att bygga ett vanligt självfallssystem för spillvatten. Det kan till exempel vara kuperad terräng, mycket berg eller en hög grundvattennivå i området som medför att detta system används.

En LTA-anläggning är en liten pumpstation med en tank, en pump och en apparatlåda för pumpens styrning. Avloppsvattnet från huset rinner först ner till LTA-pumpen på fastigheten, därefter pumpas avloppet vidare till det kommunala trycksatta avloppssystemet. För att säkerställa att LTA-pumpen fungerar som den ska finns ett larm tillhörande anläggningen. Larmenhet ska sitta så till att du blir uppmärksam om den larmar.

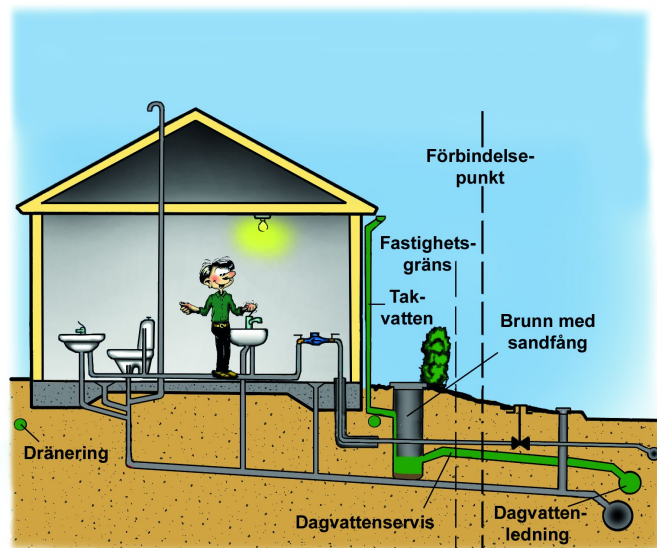
Huvudmannen ansvarar för LTA-anläggningen. Enhetens plats bestäms av huvudmannen. Fastighetsägaren ansvarar för och bekostar nedgrävning av pumpenheten samt väganslutning som möjliggör åtkomlighet för underhåll. Fastighetsägaren ansvarar för pumpenhetens elförsörjning samt erforderliga anordningar för att sammankoppla pumpenheten med fastighetens avloppsinstallation. Fastighetsägaren ansvarar för att hålla pumpenheten åtkomlig för huvudmannens driftpersonal samt bör omgående rapportera driftstörningar.

Dagvatten

Fastigheter inom verksamhetsområde för dagvatten kan anslutas till den allmänna dagvattenanläggningen.

Dagvattnet i den allmänna dagvattenanläggningen leds oftast orenat till närmsta sjö eller vattendrag. Det är därför viktigt att inget annat än regnvatten och vatten från dräneringar avleds via dagvattensystemet.

För att motverka igensättningar på ledningsnätet ska fastighetens dagvatteninstallation vara försedd med dagvattenbrunn innehållandes

vattenlås och sandfång. Dagvattenbrunnen ska alltid vara åtkomlig för inspektion och sandfånget ska tömmas efter behov.

Huvudmannens dagvattenanläggning har möjlighet att ta emot ett begränsat dagvattenflöde, vilket innebär att fastighetsägaren kan behöva fördröja dagvatten på fastigheten för att inte orsaka översvämning.

Det är inte tillåtet att avleda dag- och dräneringsvatten till spillvattennätet. Om en fastighet har sitt dagvatten anslutet till spillvattenledningen ska detta separeras.

Förorenat dagvatten får inte tillföras den allmänna dagvattenanläggningen utan förbehandling. Exempel på dagvatten som kräver förbehandling är bensin- och oljehaltigt vatten som måste renas innan avledning till den allmänna dagvattenanläggningen. Slam från exempelvis bergvärmeborrning, så kallat borrhax, får inte tillföras brunnar, ledningssystem eller diken för dagvatten.

Hållbar dagvattenhantering

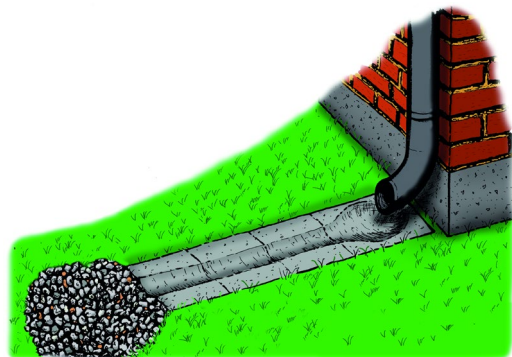
Klimatförändringar påverkar samhället, bland annat genom fler översvämningar och längre torrperioder. Hanteringen av dagvattnet i samhället har stor betydelse för anpassningen till sådana klimatförändringar och för kvalitén på vattnet i våra sjöar och vattendrag.

Hållbar dagvattenhantering innebär att dagvatten hanteras i öppna, gröna system såsom dammar, diken och infiltration i grönstråk/planteringar istället för i ledningar och slutna underjordiska fördröjningsmagasin. När dagvattnet tas omhand lokalt på den fastighet där det uppstår kallas det för lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD). Med en hållbar och lokal dagvattenhantering erhålls förutom avledning av dagvatten samtidigt andra positiva effekter såsom viss rening av dagvattnet, motverkad risk för grundvattensänkning, ökad biologisk mångfald och vackra boendemiljöer.

Det är viktigt att dagvatten som tas omhand inom den egna tomten inte avleds så att grannfastigheter drabbas.

Infiltration i gräsmatta

Den enklaste anläggningen för en mer hållbar och lokal hantering av dagvatten är ett stuprör med utkastare över en gräsmatta, där dagvattnet infiltreras. För att undvika att takvattnet rinner ner längs husets grundkonstruktion och orsakar fuktskador bör vattnet ledas ut i en rännal med minst 1 decimeters fall de två första metrarna runt huset. Du ska även förvissa dig om att överskottsvattnet inte leds in till en grannfastighet eller blir stående i någon lågpunkt.

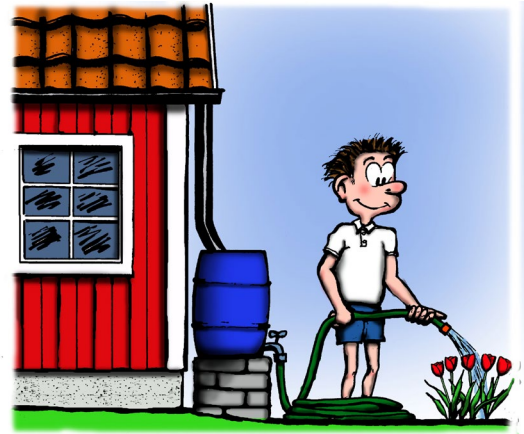

Genomsläpplig beläggning

Garageuppfarter och andra liknande ytor kan anläggas med grus eller hålstensbeläggning, så kallad genomsläpplig beläggning, istället för asfalt eller stenplattor. Genomsläpplig beläggning bidrar till att en viss del av dagvattnet infiltreras ner i marken samt en viss fördröjning av dagvattnet sker innan det avleds till det kommunala dagvattennätet.

Regntunnor

Genom att placera tunnor som samlar upp regnvatten från stuprören på huset, kan takvattnet användas till bevattning av trädgårdens växter under torrare perioder på vår och sommar.

Vegetationsklädda tak

Genom att anlägga så kallade vegetationsklädda tak, även kallade gröna tak eller sedumtak, absorberas en del av nederbörden direkt på taket, vilket minskar mängden dagvatten som avleds från taket.

Vidare erhålls en viss fördröjning av dagvattenflödet med vegetationsklädda tak.

Nedsänkt växtbädd

En annan lösning är nedsänkt växtbädd, vilket innebär att vatten från hårdgjorda markytor leds in i ett nedsänkt dike med växter som delvis tar upp vattnet och resterande del vatten infiltreras ner i marken eller avleds till det kommunala dagvattennätet. Nedsänkta växtbäddar kan även bidra till ökad biologisk mångfald och fler blommande växter, vilka även gynnar pollinerare så som bin, humlor och fjärilar.

Stenkista

En annan lösning för lokalt omhändertagande av dagvatten genom infiltration, är att avleda dagvattnet via ledningar till en grus- eller sandbädd på tomten. Denna lösning kallas ibland för stenkista.

Fördröjningsmagasin

Det finns även färdiga fördröjningsmagasin att köpa på marknaden. Principen för de flesta fördröjningsmagasin är densamma. Vid en flödestopp i samband med stora nederbörds mängder tar magasinet emot en större mängd dagvatten, för att släppa vidare en mindre del till dagvattennätet och magasinera resterande del. När flödestoppen är över och det befintliga dagvattennätet klarar att hantera tillskottet avleds resterande del dagvatten i fördröjningsmagasinet till dagvattennätet och vattennivå i fördröjningsmagasinet sjunker. Fördröjningsmagasin bidrar till en jämnare belastning på

det allmänna dagvattennätet. Dock ger den inte möjlighet till lokal omhändertagande av dagvattnet.

Hur mycket vatten blir det när det regnar?

1 millimeter regn på 1 kvadratmeter stor hårdgjord yta, ger 1 liter dagvatten. Om du vill kunna hantera ett normalt till något kraftigare regn bör du räkna med att klara ett regn på minst 12 millimeter. Om din hårdgjorda yta eller takyta från vilken dagvatten ska hanteras är 80 kvadratmeter, ger denna yta upphov till 1 kubikmeter dagvatten ($80 \text{ m}^2 * 0,012 \text{ m} \approx 1 \text{ m}^3$).

Gräsyta eller rabatt

Mängd vatten som ska fördröjas i exemplet: 1 m^3 .

Matjordslager: tjocklek 40 centimeter (0,40 m), porositet på 25 % (0,25).

Storlek på infiltrationsyta: $1/(0,40*0,25) = 10 \text{ m}^2$.

Om det underliggande markmaterialet är genomsläppligt, till exempel sand eller grus, räcker det med en mindre yta eftersom vattnet infiltrerar snabbare där.

Nedsänkt växtbädd

En tumregel är att en nedsänkt växtbädd som är ungefär en meter djup, ska ha en storlek på ungefär 5 % av den hårdgjorda ytan från vilken växtbädden ska ta emot dagvatten.

Stenkista

Mängden vatten som ska fördröjas i exemplet: 1 m^3 .

Sprängstensfyllning: porositet på 30 % (0,30).

Magasinsvolym: $1/0,30 = 3,3 \text{ m}^3$

Porositet hos olika material: sprängstensfyllning: 30 %, singel och makadam: 40 %, grus: 30 %, sand: 25 %.

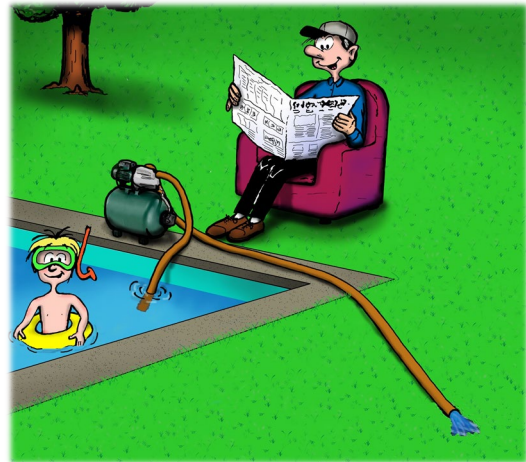
Så tömmer du poolen

Avklorera ditt vatten

En viktig sak att tänka på är att pool- och bassängvatten som innehåller klor måste avkloreras innan poolen töms. Du kan avklorera vattnet antingen genom att låta det stå ute i solen några dagar så att allt fritt klor förbrukas, eller genom att tillsätta någon av kemikalierna natriumsulfit eller natriumtiosulfat, vilka säljs i butiker för bassängtillbehör.

Tömma ut vattnet

När vattnet är avklorerat kan du infiltrera det i marken och på så vis tömma poolen på den egna tomten, till exempel på gräsmattan eller på en annan yta som släpper igenom vatten. Observera att vattnet ska släppas ut tillräckligt långsamt för att hinna infiltrera inom den egna fastigheten, så att det inte riskerar att påverka omgivande fastigheter.

Poolvattnet får inte ledas till dag- eller spillvattennätet

Observera att det inte är ett alternativ att leda poolvattnet till dag- eller spillvattennätet, till exempel via bostadens duschbrunn, badkar eller motsvarande. Poolvattnet är betydligt renare än spillvattnet och ska inte belasta avloppsreningsverket i onödan och hastiga utsläpp på spill- och dagvattennätet kan leda till översvämningsproblem.

Översvämning

Det finns många olika anledningar till att en fastighet kan drabbas av översvämning. Nedan beskrivs några av de vanligaste anledningarna. Ta alltid kontakt med ditt försäkringsbolag vid översvämning. Anmäl även händelsen till huvudmannen om översvämningen kan härledas till det kommunala ledningsnätet.

Stopp i spillvattenledning

Översvämning kan bero på stopp i spillvattenledning, vilket gör att tillfört spillvatten går upp bakvägen ur ledningen. För att minska risken för stopp i spillvattenledning är det viktigt att inte spola ner sådant som kan orsaka stopp, så som fett och fasta föremål. I toaletten får endast sådant som har passerat kroppen samt toalettpapper spolas ner.

Felkopplad dagvattenledning

En annan vanlig anledning till översvämning är att dagvattenledning felaktigt (eller av kommunen hänvisat i vissa äldre områden med kombinerad avledning för spill- och dagvatten i samma ledning) kopplats in på spillvattennätet. Vid höga nederbördsmängder erhålls då höga flöden på ledningsnätet och ledningarna klarar inte alltid att avleda den tillförda mängden vatten, vilket kan leda till översvämning.

Huvudmannens ledningar är dimensionerade enligt branschföreskrifter. Trots detta kan problem med uppdämning i ledningar och översvämning i till exempel källare ske i samband med extrema regn och hastig snösmältning. Huvudmannen bär ansvar om den har begått något fel eller inte fullgjort sina skyldigheter. Du som fastighetsägare bär ansvar för att dag- och spillvattenledningarna inne på din fastighet är separerade och rätt kopplade mot kommunens ledningar.

Yt- eller dräneringsvatten leds mot fastighet

Översvämning kan även bero på att det regnar in, eller att yt- eller dräneringsvatten förs mot husgrunden och tränger in genom källarväggar och dylikt. Vid skyfall kan vatten ansamlas på marken vilket kan leda till att fastigheten översvämmas. Stigande vattennivåer i sjöar och vattendrag i samband med skyfall eller långvariga kraftiga regn kan också leda till översvämning.

För att förhindra översvämning på grund av ytvatten ska marken närmast huset luta bort från huset. Det bör även finnas tak över eventuella källartrappor och fastighetens dränering ska fungera tillfredsställande.

Denna typ av översvämningar ligger utanför huvudmannens ansvar.

Så förebygger du översvämningsskador

Som fastighetsägare har du ett eget ansvar att skydda dig själv och din egendom. Det är viktigt att fastigheten har en korrekt utförd vatten- och avloppsinstallation och att du som fastighetsägare har kännedom om hur den egna anläggningen fungerar. Samlings- och inspektionsbrunnar på tomten ska vara synliga eller märkta så att de lätt går att finna. Vid en eventuell översvämning är det fastighetsägarens ansvar att vidta och bekosta åtgärder för att förhindra och begränsa eventuella vattenskadorna på fastigheten och annan privat egendom så långt det är möjligt. Nedan följer några exempel på hur du som fastighetsägare kan förebygga översvämningsskador.

Separera dag- och spillvattenledningar

Separera fastighetens egna dag- och spillvattenledningar och tillse att de är rättkopplade mot kommunens ledningar. Om till exempel stuprör eller annan avledning av dagvatten är felkopplade det vill säga anslutna till fastighetens spillvattensystem, innebär det att spillvattenledningen lätt blir överbelastad i samband med regn. Ledningen är dimensionerad att ta hand om enbart spillvatten. Om spillvattenledningen överbelastas finns det risk för att regnvattenblandat spillvatten tränger upp i fastigheter och medför stora skador. Att ha dagvatten kopplat på spillvattenledningen är förbjudet i de områden där det finns en kommunal dagvattenledning samt i de områden då dagvatten ska tas om hand på den egna fastigheten. Felkopplingen innebär att man som fastighetsägare är medskyldig till eventuella översvämningar.

Begränsa andelen hårdgjord yta

Genom att begränsa andelen hårdgjord yta inom din fastighet begränsas också mängden dagvatten som uppkommer. Exempel på hårdgjorda ytor är tak, asfalterade och stenlagda ytor.

Dränering

Rensa regelbundet dränerings- och vattenavledningssystem så att de inte är igensatta, utan har en väl fungerande avledning av vatten från fastigheten. Dräneringsledningar under angiven lägsta dämningshöjd för dagvattenledningen i gatan ska anslutas genom pumpning. Vid eventuell omläggning av dränering runt huset bör samråd med huvudmannen ske före anslutning till kommunens ledningsnät.

Spygatter

I till exempel källartrappor eller garagedörrar finns brunnar, så kallade spygatter, som ska vara kopplade till ledning som inte kan däckas (för mer information se stycket *Dämningnivå* under rubriken *Anslutning till kommunalt vatten och avlopp*). Om spygatten är lägre placerad än gatans nivå kan vatten tränga upp bakvägen ur golvbrunnen med risk för översvämning i källare och garage. Detta kan ske vid kraftiga regn när dagvattenledningen i gatan inte klarar av att transportera bort allt regnvatten och gatan svämvas över.

Källartrappor

Källartrappor bör ha en kant som hindrar dagvatten från att rinna ner i trappan från kringliggande mark.

Backventiler

I fastigheter med stor risk för översvämning, kan tryggheten ökas genom att installera backventil på spillvattenledningen. Tänk på att dokumentera var ventiler finns och hur de fungerar.

Förvaring i källare

I källare och lågt liggande lokaler kan golvbrunnar innebära risk för översvämning. Vatten kan också tränga upp ur toalettstolen och andra avlopp när de är anslutna till en kombinerad ledning eller till spillvattenledning där felaktiga inkopplingar av dagvatten har skett. Se därför till att värdefulla och känsliga varor inte förvaras i källare som har golvbrunn. Om inget annat kan göras, så placera åtminstone värdesaker högt upp. Ju högre upp desto mindre risk är det för vattenskador i samband med översvämning.

Tillfälliga barriärer och pumpning

Tillfälliga barriärer kan stoppa en översvämning orsakad av ytvatten som leds mot fastigheten. Det enklaste är att bygga en sand- eller jordvall och täcka den med plast.

Lågt belägna fastigheter med stor risk för översvämning orsakade av stigande ytvatten bör överväga att införskaffa pump, för att i akuta lägen kunna pumpa vatten över vall i syfte att avhjälpa skador.

Se över fastighetens försäkring

Kontakta ditt försäkringsbolag redan innan en eventuell översvämning har skett och se över din självrisk och vilka villkor som gäller vid vattenskador. Om möjligt kan det vara bra att fotografera fastigheten, byggnader och inredning innan en eventuell översvämning sker. Det kan underlätta inför ett eventuellt kommande försäkringsärende i samband med översvämning.

Höjdsättning vid nybyggnation

Vid nybyggnation ska husets höjd i förhållande till omgivande mark anpassas så att extra anordningar inte krävs för att förebygga översvämningar och dräneringsledningar under angiven lägsta dämningshöjd för dagvattenledningarna i gatan ska anslutas genom pumpning.

Vad gör du om det blir översvämning?

Som fastighetsägare bör du vidta en del åtgärder för att minska skadeverkningarna om vatten börjar tränga upp ur avloppet vid exempelvis häftiga regn eller hastig snösmältning. Tänk på följande vid översvämning:

- Täck golvbrunnarna med något tätande och ställ ett tungt täckande föremål på brunnen.
- Stäng ventiler på avloppsledningen om sådana finns.
- Bryt elen om det finns risk för kortslutning.
- Flytta undan föremål som kan skadas av vattnet.
- Kontakta huvudmannen snarast.
- Dokumentera eventuella skador genom att exempelvis fotografera.
- Kontakta ditt försäkringsbolag.
- Efter översvämning bör elektriker konsulteras innan elen slås på igen.
- Låt experter titta igenom eventuella fuktskador som kan orsaka exempelvis mögel.
- Om du har enskild dricksvattenbrunn bör du kontrollera att vattnet inte kontaminerats vid översvämningen, utan att det är drickbart.

Anslutning till kommunalt vatten och avlopp

Verksamhetsområde

Ett verksamhetsområde är det geografiska område inom vilket en eller flera vattentjänster (vatten, spillvatten, dagvatten) ordnas genom en allmän vatten- och avloppsanläggning. Fastigheter inom verksamhetsområde är skyldiga att ansluta sig till kommunalt vatten och avlopp. Fastigheter utanför verksamhetsområde kan ansluta sig, men måste då själva med egna vatten- och avloppsledningar ta sig fram till kommunens verksamhetsområde.

VA-ansökan

Första steget i att ansluta en fastighet till kommunalt vatten och avlopp är att skicka in en VA-ansökan. E-tjänst för VA-ansökan finns på kommunens hemsida. VA-ansökan behandlas av huvudmannen och besked om det finns möjlighet att ansluta fastigheten lämnas. Vid beviljad ansökan lämnas även uppgifter om anslutningskostnad, så kallad anläggningsavgift. Nyanläggning eller omläggning av vatten- och avloppsinstallation ska utföras enligt bestämmelser i Boverkets Byggregler (BBR). Fastighet med befintligt enskilt vatten och avlopp ska skicka in en bygganmälan i samband med att den kopplas in på kommunalt vatten och avlopp. Vid ny- och ombyggnation hanteras frågan i samband med bygglovsansökan.

Om möjlighet till anslutning finns upprättas en förbindelsepunkt, vilken meddelas fastighetsägaren och i samband med det faktureras även anläggningsavgiften. Då anläggningsavgiften är betald kan fastigheten anslutas till den allmänna vatten- och avloppsanläggningen. Inkopplingen ska besiktigas och godkännas innan anläggningen tas i drift. Uppsättning av vattenmätare och återströmningsskydd ska ske innan vatten får uttas. Byggvatten är normalt gratis.

Regler för anslutning

Vattenledning

Vattenledning för en villa har normalt en dimension på 32 mm, och ska anläggas på frostfritt djup, cirka 1,5 meter under markytan.

Huvudmannen har rätt att föreskriva att mätarbrunn för vattenmätare installeras på fastighetsägarens bekostnad.

I radhus, kedjehus eller motsvarande fastigheter ska respektive fastighet förses med servis- eller avstängningsventil som kan stängas utanför fastigheten.

Spillvattenledning

Normalt används ledningsdimensioner på 110 eller 160 mm för spillvattenledningar. Vid ny- och ombyggnation ska fastigheten om möjligt läggas på sådan nivå att det blir betryggande självfall mot den allmänna spillvattenledningen i gatan. Spillvatteninstallation med självfall får inte anslutas under den angivna uppdämningsnivån för spillvatten, se stycket om *Dämningsnivå* på nästa sida. Vid anslutning under denna nivå måste spillvatteninstallationen anslutas via särskild pump, så kallad villapump.

Spillvattenledning får ej kopplas in på dagvattenledningsnätet.

Dagvattenledning

Dagvattenservis ska anslutas till dagvattenledning om sådan finns utbyggt för verksamhetsområdet. Normalt används ledningsdimensioner på 110 eller 160 mm för dagvattenledningar. Lokalt omhändertagande av dagvatten, LOD, kan även tillämpas och då hanteras dagvattnet genom uppsamling och infiltration inom den egna fastigheten.

Vid ny- och ombyggnad ska fastigheten om möjligt läggas på sådan nivå att det blir betryggande självfall mot dagvattenledning i gatan. Dagvatteninstallation med självfall får inte anslutas under den angivna uppdamningsnivån för dagvatten, se stycke nedan om *Dämningnivå*. Dämningnivån anges normalt på nybyggnadskartan. Vid anslutning under denna nivå måste dagvattnet pumpas till förbindelsepunkten för den allmänna dagvattenanläggningen.

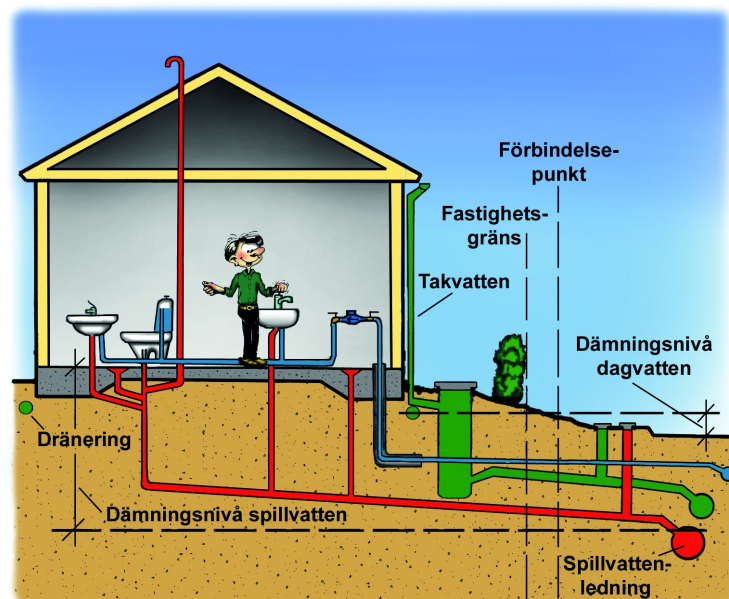
Dagvattenledning får ej kopplas in på spillvattenledningsnätet.

Dräneringsledning

Dräneringsledningar ska anslutas till dagvattenledning eller hanteras lokalt inom fastigheten med så kallat lokalt omhändertagande av dagvatten, LOD. Ansluts dränering till den allmänna dagvatteninstallationen på en nivå som ligger under den dämningnivå som huvudmannen har angivit, se stycke nedan om *Dämningnivå*, ska husets grundkonstruktion utföras med hänsyn till detta. Om uppdamningsnivån inte kan säkras krävs att dräneringsvattnet pumpas till dagvattenbrunnen.

Dämningnivå

Uppdämning innebär att en ledning går full och att vattnet kan stiga i anslutande ledningar. Dämningnivån är den nivå under vilken fri inloppsöppning med självfall (till exempel en dräneringsledning kopplad till dagvattenledning eller en golvbrunn i källarplan kopplad till spillvattenledning) inte får monteras. Om en avloppsinstallation görs under dämningnivå finns risk för översvämning till följd av uppdamning.

Dämningsnivån för dagvatten regleras av planbestämmelser eller anges på nybyggnadskarta. Om huvudmannen inte anger annat ligger maximal dämningsnivå för huvudmannens dagvattenledning generellt 0,1 m över gatunivån vid aktuell fastighet.

Maximal dämningsnivå för huvudmannens spillvattenledning ligger på 0,75 meter över spillvattenledningens inre hjässa (innertak) där servisledningen möter huvudledningen.

Inkoppling av servisledningar

Endast huvudmannens personal får göra avsättningar för servisledningar på det allmänna ledningsnätet samt öppna och stänga av servisventiler. Du som kopplar in vatten från det allmänna ledningsnätet i din fastighet får inte ha egen vattenbrunn fysiskt ihopkopplad på samma ledningssystem. Det räcker inte med avstängningsventiler.

Anmäl besiktning av lagda servisledningar till huvudmannen i god tid innan återfyllning av schakt.

Avstängning av vattenleverans

Avstängning av vatten kan ske vid utebliven betalning. Avstängning kan även ske om fastighetsägaren inte följer *Allmänna Bestämmelser för Vatten och Avlopp (ABVA) i Alingsås kommun* och åtgärdar brister efter uppmaning. Avgift för såväl avstängning som återinkoppling ska betalas till huvudmannen enligt gällande taxa för vatten och avlopp (VA-taxa).

Tvist

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut, kan begära prövning av frågan hos Mark- och miljödomstolen.

Ordlista

Abonnent Kund till huvudmannen för den allmänna VA-anläggningen.

ABVA Allmänna Bestämmelser för Vatten och Avlopp i Alingsås kommun. En lokal föreskrift som reglerar ansvar vid anslutning till och användning av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen.

Allmän vatten- och avloppsanläggning / Allmän VA-anläggning En vatten- och avloppsanläggning där kommunen tillhandahåller vattentjänster enligt Vattentjänstlagen. vatten- och avloppsanläggningen består till exempel av vattenverk, avloppsreningsverk och vatten- och avloppsledningar utanför fastighetens förbindelsepunkt.

Anläggningsavgift Engångsavgift för anslutning till kommunalt vatten, spillvatten respektive dagvatten. Avgiften beräknas på antal lägenheter/byggnadsyta, fastighetens storlek och nytta. Se mer uppgifter i kommunens VA-taxa.

Avloppsvatten Samlingsnamn för spillvatten, kylvatten, dagvatten och dräneringsvatten.

Backventil En enkel typ av återströmningsskydd, används i avloppsledningar, se SS-EN 1717.

Boverket Nationell myndighet för samhällsplanering, stadsutveckling, byggande och boende.

Brukningsavgift Årliga avgifter för vatten- och avloppstjänster som baseras på fast avgift och rörlig avgift. Den rörliga avgiften baseras på vattenförbrukningen.

Bräddning Utsläpp av orenat avloppsvatten till närmaste sjö eller vattendrag. Bräddning av kommunens spill- eller dagvatten sker när en ledning blir överbelastad, till exempel vid extrema regnmängder.

Dagvatten Vatten som rinner från tak, gator och andra hårdgjorda ytor vid regn eller snösmältning och som inte infiltreras (tränger ner) i marken.

Dricksvatten Kallvatten för hushållsändamål. Dricksvatten klassificeras som livsmedel och lyder under livsmedelslagstiftningen.

Dräneringsvatten Vatten som avleds från fasthetsmark via dräneringsledning, dike eller dräneringsskikt.

Dämningsnivå Dämningsnivån är den nivå under vilken fri inloppsöppning med självfall (till exempel en dräneringsledning kopplad till dagvattennätet eller en golvbrunn i källarplan kopplad till spillvattennätet) inte får monteras. Om en avloppsinstallation görs under dämningsnivå finns risk för översvämning. Dämningsnivån för dagvatten regleras av planbestämmelser eller anges på nybyggnadskarta. Om huvudmannen inte anger annat ligger maximal dämningsnivå för huvudmannens dagvattenledning generellt 0,1 m över gatunivån vid aktuell fastighet. Maximal dämningsnivå för huvudmannens

spillvattenledning ligger på 0,75 meter över spillvattenledningens inre hjässa (innertak) där servisledningen möter huvudledningen.

Enskild vatten- och avloppsanläggning / Enskild VA-anläggning En privat anläggning för dricksvatten, spillvatten eller dagvatten. Till exempel borrhälsbrunn eller trekammarbrunn.

Förbindelsepunkt Den punkt där inkoppling av en fastighets vatten- och avloppsinstallation till den allmänna vatten- och avloppsanläggningen sker.

Gemensamhetsanläggning VA-anläggning som är gemensam för två eller fler fastigheter. En gemensamhetsanläggning bildas genom en lantmäteriförrättning.

Hushållspillvatten Se spillvatten.

Huvudman Den som äger och ansvarar för drift och underhåll av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen.

Hårdgjord yta En yta där vatten inte kan infiltrera marken utan ansamlas på ytan och ger upphov till dagvatten. Exempel på hårdgjorda ytor är hustak samt ytor som är asfalterade och stenlagda.

Kylvatten Vatten som använts vid kylning till exempel i en industriprocess.

Köksavfallskvarn Kvarn installerad vid diskbänken där matrester mals ned för att spolat ut med spillvattnet. Obs! Ej tillåtet i Alingsås kommun.

Ledningsrätt Beslutad rättighet att anlägga och underhålla allmän vatten- och/eller avloppsledning på annans mark. Ledningsrätt upprättas oftast mellan kommun och privatperson genom lantmäteriförrättning.

LOD Lokalt omhändertagande av dagvatten, vilket innebär att dagvattnet tas omhand så nära källan som möjligt.

LTA-anläggning Även kallat LTA-system. LTA = Lätt Trycksatt Avlopp. LTA-anläggningen är en liten pumpstation med en tank, en pump och en apparatlåda för pumpens styrning. Avloppsvattnet från huset rinner först ner till LTA-pumpen på fastigheten, därefter pumpas avloppet vidare till det kommunala trycksatta avloppssystemet. LTA-anläggning används i områden där det är svårt eller kostsamt att bygga ett vanligt självfallssystem för avloppsvatten. Det kan till exempel vara kuperad terräng, mycket berg eller en hög grundvattennivå i området som medför att detta system används.

LTA-pump Pump avsedd för LTA-anläggning.

Recipient Den sjö eller det vattendrag till vilket det renade avloppsvattnet från avloppsreningsverket samt dagvattnet från dagvattennätet leds till.

Samfällighet Sammanslutning av fastigheter med gemensam rätt till mark och gemensamt ansvar för utförande och drift av gemensamhetsanläggning.

Sandfång Anordning i brunn som hindrar sand och slam att rinna vidare ut i ledningssystemet.

Servisledning Ledning som ansluter fastighetens vatten- och avloppsinstallation till huvudmannens ledning.

Servisventil Huvudmannens ventil för att stänga eller öppna flödet av vatten i servisledning till fastighet.

Servitut En avtalad rättighet som är knuten till fastigheten. Ledningsägare med servitut har till exempel rätt till att lägga ned och underhålla vatten- och/eller avloppsledningar som går genom en annan fastighet. Servitutsavtal upprättas skriftligen mellan de berörda parterna. Avtalet bör registreras i fastighetsregistret, se sverigesfastighetsregister.se.

Spillvatten Förorenat vatten från bad, disk, tvätt, toalett och liknande, så kallat hushållsspillvatten, samt förorenat vatten från industrier.

Spygatt Utvärdig brunn för avledning av dagvatten, ofta placerad i källartrappa eller garagedfart.

Mark- och miljödomstolen Rättslig instans som prövar VA-ärenden inom verksamhetsområde som överklagats.

Tredimensionell fastighet Fastighet där anläggningar eller våningsplan inom samma byggnad har olika ägare.

Tryckavlopp System där spillvatten inte kan avledas med självfall utan måste pumpas vidare.

VA Vatten och avlopp.

Vatten- och avloppsanordning / VA-anordning Till exempel brunn, anordning för LOD, dräneringspump, backventil, ventiler runt vattenmätare med mera.

Vatten- och avloppsinstallation / VA-installation Ledningar och vatten- och avloppsanordningar på fastighetens sida om förbindelsepunkten.

Vattentjänster Tillhandahållande av dricksvatten som är lämpligt för normal hushållsanvändning samt bortledning av spill- och dagvatten.

Vattentjänstlagen Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster.

VA-kollektiv Alla abonnenter som ingår i verksamhetsområdet för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen, eller som har anslutits genom avtal.

VA-taxa Anger de avgifter (anläggningsavgifter och brukningsavgifter) som huvudmannen tar ut från abonnenter för brukande av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen.

Verksamhetsområde Det geografiska område inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller ska ordnas genom en allmän vatten- och avloppsanläggning.

Villapump Pump som installeras på den egna fastigheten för att möjliggöra avledning av avloppsvatten till högre liggande självfallsledning tillhörande den allmänna avloppsanläggningen. Det är fastighetsägaren som äger och förvaltar villapumpen samt bekostar införskaffande, installation och drift i sin helhet.

U-område Område som ska vara tillgängligt för allmänna underjordiska ledningar. U-område regleras i detaljplan.

Återströmningsskydd Ett skydd för att förhindra att vatten rinner tillbaka till det allmänna vattenledningsnätet.

Bilaga 1

Allmänna bestämmelser för vatten och avlopp (ABVA)

Allmänna bestämmelser för vatten och avlopp (ABVA) utgör den föreskrift som anger de allmänna bestämmelser som råder för användande av Alingsås kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning.

ABVA är fastställd av kommunfullmäktige i Alingsås kommun 2021-10-27 § 209, att gälla från och med 2021-11-01.

Förtydliganden, exempel och kompletterande upplysningar har för vissa bestämmelser lämnats i en särskild kommentar med kursiv text.

Inledning

Vem ABVA gäller för (lagar och avtal)

1. För fastighetsägares och förvaltare av allmänplatsmarks användning av den allmänna va-anläggningen i Alingsås kommun gäller vad som föreskrivs i lag (2006:412) om allmänna vattentjänster eller annan författning samt vad som nedan föreskrivs. Vad som enligt dessa bestämmelser gäller för fastighetsägaren gäller även för den som innehar fast egendom med tomträtt, ständig besittningsrätt, fideikommissrätt eller på grund av testamentariskt förordnande. Har huvudmannen träffat avtal med annan än fastighetsägare om användning av anläggningen, exempelvis verksamhetsutövare, samfälligheter och gemensamhetsanläggningar gäller för denne jämlikt 5 § lagen om allmänna vattentjänster vad som i lagen och dessa allmänna bestämmelser föreskrivs om fastighetsägare. Med fastighet kan enligt 4 § lagen om allmänna vattentjänster i vissa fall även förstås byggnad eller annan anläggning, som ej tillhör ägaren till marken. Fastighetsägare är skyldig att följa ändring i och tillägg till dessa allmänna bestämmelser.

Huvudman

2. Huvudman för den allmänna va-anläggningen är Alingsås kommun.

Inkoppling till den allmänna anläggningen

Ansökan

3. Fastighetsägare som vill ansluta fastigheten till den allmänna anläggningen, ska göra skriftlig ansökan till huvudmannen. Huvudmannen meddelar därefter skriftligen föreskrifter för anslutning.

Förbindelsepunkten är viktig, den utgör gräns för vem som ansvarar för ledningen

4. För fastighet vars va-installation ska inkopplas till den allmänna anläggningen bestäms förbindelsepunkternas lägen av huvudmannen och meddelas fastighetsägaren skriftligen.

Flera fastigheter med gemensam förbindelsepunkt

5. När va-installation för två eller fler fastigheter samt tredimensionella fastigheter är sammankopplade med gemensamma ledningar belägna inom fastigheterna är förbindelsepunkten gemensam för de sammankopplade fastigheterna. Den gemensamma förbindelsepunkten är normalt belägen på ett avstånd av 0,5 m utanför den fastighetsgräns, där gemensam ledning går ut i gatumark eller annan allmän mark. Huvudmannen kan dock ha meddelat annat läge. Om en gemensamhetsanläggning inte har bildats för gemensamma va-ledningar på tomtmark är den innersta förbindelsepunkten belägen vid delningen av va-ledningarna mellan två fastigheter.

Kommentar: Det är fastighetsägarna till de fastigheter som ska ingå i gemensamhetsanläggningen som ansvarar för och bekostar bildandet av gemensamhetsanläggningen, drift och underhåll samt för eventuell ledningsrätt eller servitut. Den bildade gemensamhetsanläggningen utgör då en juridisk person som motpart till huvudmannen. Detta gäller om inte annat avtalats med huvudmannen.

Anslutning

6. Anslutning av va-installation i förbindelsepunkt ombesörjs av huvudmannen. Anslutning sker efter beviljad ansökan och när anläggningsavgift (engångsavgift) är erlagd. va-installationen och anslutningen till allmänna va-anläggningar ska utföras på fackmannamässigt sätt.

Kontroll av förbindelsepunkt

Fastighetsägaren är skyldig att meddela huvudmannen när inkoppling av fastighetens va-installation till den allmänna anläggningen ska ske för att ge huvudmannen möjlighet att avsyna inkopplingen innan återfyllning av schakt får ske. Huvudmannen har rätt att kräva in godkänt vattenprov när så anses behövas. Servisventiler får endast manövreras av huvudmannens personal.

Kommentar: Vid ny- och ombyggnation gäller huvudmannens yttrande som skickas till bygglovsenheten i samband med bygglovsansökan. Byggherren får kontrollplan för va-anslutning vid byggsamrådet.

Sammankopplade vattenledningsnät är inte tillåtna

7. Sammankoppling av det allmänna ledningsnätet med något annat vattensystem får inte ske. Sammankoppling anses som väsentlig försummelse och ska åtgärdas utan dröjsmål. Huvudmannen har rätt att stänga vattentillförseln omedelbart.

Ny förbindelsepunkt om fastighetsägare begär det

8. Detta finns reglerat i kommunens gällande taxa för vatten och avlopp.

Ny förbindelsepunkt om huvudmannen begär det

9. Detta finns reglerat i kommunens gällande taxa för vatten och avlopp.

Ersättning kan utbetalas, när ny förbindelsepunkt upprättas på grund av separering av kombinerat system enligt punkt 27, om åtgärden på fastigheten blir väsentligt dyrare än normalt. Huvudmannen bestämmer ersättnings storlek.

Bortkoppling

10. En fastighet som ligger inom ett verksamhetsområde där vissa vattentjänster ingår, kan inte säga upp sitt abonnemang eftersom avgiftsskyldigheten är kopplad till att kommunfullmäktige har gjort en bedömning att fastigheten har ett långsiktigt behov av vissa vattentjänster oavsett vad nuvarande ägare anser sig ha behov av. Fastighetsägaren kan begära att vattnet stängs av och vattenmätaren tas ned på grund av att huset ska kallställas eller liknande, men avgiftsskyldigheten kvarstår enligt gällande taxa för vatten och avlopp.

Va-installation

11. Fastighets va-installation utgörs av de ledningar och installationer som är belägna innanför förbindelsepunkterna. Fastighetsägaren ansvarar för va-installation belägen innanför förbindelsepunkterna, om inte annat framgår av dessa bestämmelser eller avtal.

Huvudmannen är inte skyldig att låta en fastighet kopplas eller vara kopplad till va-anläggningen om fastighetens va-installation har väsentliga brister.

Kommentar: I fastighetens installation ingår även anordningar som förbundits med sådan ledning, till exempel anordning för lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD), pumpar för lågt liggande våningsplan och ventiler samt brandposter och sprinkler.

Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen

Vattnets kvalitet, tryck och mängd

12. Huvudmannens leveransskyldighet avser endast vatten av dricksvattenkvalitet för normal hushållsanvändning. Huvudmannen garanterar inte att ett visst vattentryck eller viss vattenmängd per tidsenhet alltid kan levereras. Huvudmannen levererar vatten till fastighet, vars ägare har rätt att använda den allmänna vattenanläggningen och som följer gällande bestämmelser för användandet.

Värmeutvinning, kylvatten eller sprinkleranläggning

13 a). För att utnyttja vatten för ändamålen värmeutvinning, kylvatten eller till sprinkleranläggning ska ansökan ske till huvudmannen som meddelar beslut skriftligen. Avtal ska tecknas med huvudmannen och anslutning får inte ske utan skriftligt avtal. Detta finns reglerat i kommunens gällande taxa för vatten och avlopp.

Byggvatten och tillfälligt vatten

13 b). Byggvatten ingår vid byggande av enfamiljshus. Huvudmannen ska kontaktas för hantering av servisventil och återströmningsskydd. Vid byggande i större omfattning och byggprojekt eller vid exploatering ska huvudmannen kontaktas för erforderliga tillstånd och mätning av förbrukning. För tillfällig tappning av vatten får endast av huvudmannen anvisad brandpost eller vattenkiosk användas.

Återströmningsskydd

14. Regler för återströmningsskydd, se Råd och Anvisningar.

Avbrott i vattenleverans

15. Huvudmannen har rätt att begränsa eller avbryta vattenleveransen när denne finner det nödvändigt för att förebygga person- eller egendomsskada samt för reparation, ändring, kontroll eller annan sådan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar.

Ransonering av vatten

Vid begränsad vattentillgång är fastighetsägare skyldig att reducera sin vattenförbrukning enligt huvudmannens anvisningar.

Information om avbrott

Vid planlagt leveransavbrott lämnar huvudmannen meddelande om detta. Vid akuta driftstörningar ska fastighetsägaren följa huvudmannens anvisningar på hemsidan alternativt andra informationskanaler.

Vattenmätare tillhandahålls av huvudmannen

16. Vattenmätare tillhandahålls av huvudmannen och förblir dennes egendom. Huvudmannen bestämmer antalet mätare och vilket slag av mätare som ska användas. Fastighetsägaren ska bekosta erforderliga anordningar för uppsättning av mätare och sammankoppling med installationen i övrigt. Fastighetsägaren ska vårda mätaren och skydda den mot frost och åverkan samt mot återströmning av varmvatten eller annan skadlig värmepåverkan.

Vattenmätarens placering

Vattenmätarens plats ska vara godkänd av huvudmannen, som har rätt att kostnadsfritt disponera platsen och ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och fränkoppla mätaren.

Avläsning av vattenmätare

17. Vattenförbrukning ska fastställas hos fastighetsägare genom mätning om huvudmannen inte bestämt annat. Fastighetsägaren är skyldig att meddela vattenmätarens mätarställning till huvudmannen enligt anvisningar. Huvudmannen har rätt att läsa av vattenmätaren för att kontrollera och registrera förbrukning.

Brandpost inom en fastighet

18. Vatten till brandpost och dyligt inom fastigheten ska passera vattenmätare om inte huvudmannen skriftligen medgivit annat (ej att förknippas med sprinkler).

Om mätaren visar fel

19. Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren om huvudmannen finner det nödvändigt eller fastighetsägaren begär det. Åtgärder regleras enligt gällande taxa för vatten- och avlopp.

Användning av den allmänna spillvattenanläggningen

Huvudmannens skyldighet att ta emot spillvatten

20. Huvudmannen tar emot spillvatten från fastighet, vars ägare har rätt att använda den allmänna spillvattenanläggningen och som iakttar gällande bestämmelser i ABVA för användandet, om behovet av avledning inte kan tillgodoses bättre på annat sätt. Huvudmannen är inte skyldig att ta emot spillvatten vars beskaffenhet i ej oväsentlig mån avviker från hushålls spillvattens.

Fastighetens avledning av spillvatten

21. Spillvatten får endast tillföras ledning avsedd för detta ändamål. Det är huvudmannen som avgör vilket ändamål en viss ledning är avsedd för. Med spillvatten likställs i denna punkt allt vatten som huvudmannen bedömer ska avledas i spillvattenledningen. Huvudmannen bestämmer därvid villkoren för utsläpp av såväl spill- som dagvatten.

Krav på spillvattnets innehåll och egenskaper

22. En fastighet får inte tillföra spillvattnet lösningsmedel, avfettningsmedel, färger, olja, bensen eller annan petroleumprodukt, fett i större mängd, syreförbrukande ämnen i större mängd, läkemedel eller sura, frätande eller giftiga vätskor och inte heller vätska, ämnen eller föremål som kan orsaka stopp, avlagring, vidhäftning, gasbildning eller explosion. Ånga eller varmvatten med högre temperatur än 45°C får inte i större mängd tillföras i

förbindelsepunkten. Oavsiktligt utsläpp av sådant slag som beskrivs ovan ska omgående anmälas till huvudmannen.

Kommentar: Anvisningar om gränsvärden vid mottagande av avloppsvatten från industri och annan verksamhet enligt branschorganisationen Svenskt Vattens Publikation P95.

Hantering av poolvatten

Avledning av poolvatten får inte ske till kommunens dag- eller spillvattenledningar.

Temperatur i spillvatten

Temperaturen i utsläppt spillvatten får inte underskrida det av huvudmannen levererade vattnet via vattenmätaren.

Kommentar: Mer information i Råd och Anvisningar.

Spillvatten från fastighet som inte används som bostad

Fastighetsägare som helt eller delvis använder eller upplåter fastighet till annat än bostadsändamål ska informera huvudmannen om sådan verksamhet som kan påverka beskaffenheten hos spillvattnet från fastigheten. Fastighetsägaren ska bekosta de provtagningar och analyser som huvudmannen finner vara nödvändiga för kontroll av spillvattnet.

Huvudmannen har rätt att fordra att fastighetsägaren för journal över verksamhet som inverkar på spillvattnets beskaffenhet och företar kontroll av vattnet genom provtagningar och analyser. Huvudmannen anger hur journalföring och provtagningar ska göras.

Kommentar: Anvisningar om gränsvärden enligt branschorganisationen Svenskt Vattens Publikation P95.

Avfallskvarn

Fastighetsägare får inte tillföra spillvatten från köksavfallskvarn till den allmänna anläggningen.

Värmeutvinning och kylvatten

Vatten som utnyttjats för värmeutvinning (bergvärme, jordvärme och sjövärme) eller kylvatten får endast avledas till den allmänna spillvattenanläggningen om huvudmannen efter ansökan skriftligen medger det och separat avtal upprättats.

Avskiljare

23 a). Bensin-, olje- och slamavskiljare, fettavskiljare samt sand- och slamfång i brunnar och dylikt ska dimensioneras, tillses regelbundet och tömmas så ofta, att de alltid fyller avsedd funktion. Besiktning och tömning av avskiljningsanordning ska bekostas av fastighetsägaren. Ämnen som löser upp avskild bensin eller olja får inte tillföras avskiljare.

Huvudmannen kan kräva provtagning av spillvatten samt journalföring

23 b). Huvudmannen har rätt att fordra att fastighetsägaren för journal över verksamhet som inverkar på spillvattnets beskaffenhet och företar kontroll av spillvatten genom provtagningar och analyser. Huvudmannen anger hur journalföring och provtagningar ska göras. Fastighetsägaren ska bekosta de provtagningar och analyser som huvudmannen finner vara nödvändiga för kontroll av spillvattnet.

Fråga alltid huvudmannen vid tveksamhet

23 c). Vid tveksamhet om ett ämne får släppas ut, eller om ett oavsiktligt utsläpp har skett, ska detta utan dröjsmål anmälas till både huvudmannen och Miljöskydd.

Huvudmannen kan begränsa användning

24. Huvudmannen har rätt att tillfälligt begränsa fastighetsägares möjlighet att använda spillvattenanläggningen när huvudmannen finner det nödvändigt för att förebygga person-, eller egendomsskada, olägenhet för människors hälsa eller miljön samt för reparation, ändring, kontroll eller annan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar.

LTA-anläggning

25. När huvudmannen beslutat att en fastighet ska förses med en LTA-pumpenhet (LTA = Lätt Trycksatt Avlopp) avsedd för trycksatt spillvattennät gäller nedanstående ansvarsfördelning: Vid anslutning till allmänt tryckavloppssystem tillhandahåller huvudmannen LTA-pumpenhet eller annan aktuell pumpenhet. Huvudmannen bestämmer antalet pumpenheter och vilket slag av pumpenhet som ska användas. Pumpenheten är huvudmannens egendom vilken ansvarar för drift, underhåll och förnyelse av denna. Enhetens plats ska bestämmas av huvudmannen, som äger rätt till kostnadsfri upplåtelse av platsen och som ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och fränkoppla enheten. Huvudmannen svarar för inkoppling av pumpenhetens teknikskåp.

Fastighetsägaren ansvarar för och bekostar nedgrävning av pumpenheten samt väganslutning som möjliggör åtkomlighet för underhåll. Fastighetsägaren ansvarar för pumpenhetens elförsörjning samt erforderliga anordningar för att sammankoppla pumpenheten med fastighetens va-installation. Fastighetsägaren ansvarar för att hålla pumpenheten åtkomlig för huvudmannens driftpersonal samt bör omgående rapportera driftstörningar.

Villapump

26. Om enstaka fastighet är belägen så att den behöver en pumpenhet inom ett område med enbart självfallsledning ansvar fastighetsägaren för och bekostar införskaffande,

installation, drift i sin helhet för denna pumpenhet. Pumpenheten är då en va-installation (villapump) som helt och hållet tillhör fastighetsägaren.

Användning av den allmänna dagvattenanläggningen

Dag- och dränvatten får inte vara påkopplat ledning för spillvatten, efter separering av kombinerad avloppsledning

27. När huvudmannen upprättat huvud- och servisledningar för spillvatten respektive dagvatten och dränvattenanläggningar måste även fastighetsägaren avleda spill- och dagvatten samt dräneringsvatten till härför avsedda ledningar när fastighetsägaren informerats skriftligen om detta. Detsamma gäller om huvudmannen vidtagit åtgärder för avledande av dagvatten utan att förbindelsepunkt för dagvatten upprättats och informerat fastighetsägaren skriftligen om detta.

Tid för åtgärd

Huvudmannen bestämmer när den otillåtna avledningen ska ha upphört. Undantag från förbudet eller anstånd med att avbryta tillförseln kan medges av huvudmannen om särskilda skäl föreligger.

Dag- och dräneringsvatten utan särskild förbindelsepunkt

Har särskild förbindelsepunkt för dag- och dräneringsvatten inte upprättats, kan huvudmannen ändå förbjuda dittills tillåten tillförsel av sådant vatten till spillvattenförande ledning. Förutsättningar för detta är att avledning kan ske ändamålsenligt på annat sätt.

Kommentar: Annat sätt kan vara anläggning för Lokalt Omhändertagande av Dagvatten (LOD-anläggning).

Lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD)

28. Huvudmannen är inte skyldig att ta emot dagvatten och dräneringsvatten från fastighet, för vilken avledning av sådant vatten med större fördel kan ske på annat sätt, till exempel till LOD-anläggning.

Fördröjning av dagvatten

Huvudmannen äger rätt att, till ägare av fastighet och allmän platsmark, rekommendera att dagvatten fördröjs inom tomtmark samt möjlighet till bräddning från fördröjningsmagasin till anvisad förbindelsepunkt för dagvattenavlopp.

Kommentar: För mer information se Alingsås dagvattenstrategi samt kontakta huvudmannen.

Dämningsnivå

29. Dämningsnivån för dagvatten regleras av planbestämmelser eller anges på nybyggnadskarta. Om huvudmannen inte anger annat ligger maximal dämningsnivå i huvudmannens dagvattenledning, generellt 0,1 m över gatunivån vid aktuell fastighet.

Kommentar: Ytor som ligger lägre än dämningsnivå får inte anslutas med självfall till den allmänna va-anläggningen.

Sammansättning på dag- och dränvatten

30. Fastighetsägare och förvaltare av allmänplatsmark får inte tillföra dagvattenanläggningen lösningsmedel, avfettningsmedel, färger, olja, bensin eller annan petroleumprodukt, fett i större mängd, läkemedel eller sura, frätande eller giftiga vätskor och ämnen och inte heller vätska, ämnen eller föremål som kan orsaka stopp, avlagring, vidhäftning, gasbildning eller explosion.

Huvudmannen kan kräva provtagning av dag- och dränvatten samt journalföring

31. Huvudmannen har rätt att fordra att fastighetsägaren för journal över verksamhet som inverkar på dagvattnets beskaffenhet och företar kontroll av vattnet genom provtagningar och analyser. Huvudmannen anger hur journalföring och provtagningar ska göras. Fastighetsägaren ska bekosta de provtagningar och analyser som huvudmannen finner vara nödvändiga för kontroll av dagvattnet.

Borring för bergvärme

Borrkax/slam från bergvärmeborring får inte tillföras den allmänna dagvattenanläggningen, brunnar, ledningssystem eller diken. Föreskrifter och villkor redovisas i tillståndet för respektive borrhingsuppdrag.

Hantering av poolvatten

Avledning av poolvatten får inte ske till kommunens dag- eller spillvattenledningar.

Hantering av släckvatten

Släckvatten kan innehålla föroreningar och får inte tillföras dagvattnet. Avledning av dagvatten vid olycksplatser får inte ske till huvudmannens dagvattenledning. Om avledning av släckvatten sker till huvudmannens dagvattenledning skall detta omgående rapporteras till huvudmannen och tillsynsansvarig kommunal myndig enligt miljöbalken.

Temperatur i dagvatten

Ånga eller varmvatten med högre temperatur än 45°C får inte i större mängd tillföras i förbindelsepunkten.

Fråga alltid huvudmannen vid tveksamhet

Vid tveksamhet om ett ämne får släppas ut, eller oavsiktligt utsläpp av sådant slag som anges i första och andra styckena ska utan dröjsmål anmälas till huvudmannen och Miljöskydd.

Övriga bestämmelser

Anvisningar

32. Huvudmannen får utfärda anvisningar för tillämpning av dessa allmänna bestämmelser.

Övergångsbestämmelser

Gamla bestämmelser upphör, men avtal gäller

Denna ABVA är en omarbetad version av tidigare antagen ABVA från kommunfullmäktige i Alingsås kommun 2008-12-17 § 227. Tidigare antagna ABVA upphör att gälla då dessa bestämmelser träder i kraft 2021-11-01.

Avtal om allmänna vattentjänster, som upprättats före 2021-11-01 med stöd av tidigare gällande allmänna bestämmelser, ska alltjämt äga giltighet i den mån de inte strider mot lag eller andra bestämmelser eller har upphävts av huvudmannen.

Bilaga 2

Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster

Inledande bestämmelser

Gäller från och med 2007-01-01.

1 § Bestämmelserna i denna lag syftar till att säkerställa att vattenförsörjning och avlopp ordnas i ett större sammanhang, om det behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön.

2 § I denna lag avses med

vattenförsörjning: tillhandahållande av vatten som är lämpligt för normal hushållsanvändning,

avlopp: bortledande av dagvatten och dränvatten från ett område med samlad bebyggelse eller från en begravningsplats, bortledande av spillvatten eller bortledande av vatten som har använts för kylning,

vattentjänster: vattenförsörjning och avlopp (va),

va-anläggning: en anläggning som har till ändamål att tillgodose behov av vattentjänster för bostadshus eller annan bebyggelse,

allmän va-anläggning: en va-anläggning över vilken en kommun har ett rättsligt bestämmande inflytande och som har ordnats och används för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt denna lag,

enskild anläggning: en va-anläggning eller annan anordning för vattenförsörjning eller avlopp som inte är eller ingår i en allmän va-anläggning,

verksamhetsområde: det geografiska område inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller skall ordnas genom en allmän va-anläggning,

huvudman: den som äger en allmän va-anläggning,

fastighetsägare: den som äger en fastighet inom en allmän va-anläggnings verksamhetsområde eller innehar sådan fast egendom med tomträtt, ständig besittningsrätt, fideikommissrätt eller på grund av testamentariskt förordnande,

va-installation: ledningar och därmed förbundna anordningar som inte ingår i en allmän va-anläggning men som har ordnats för en eller flera fastigheters vattenförsörjning eller avlopp och är kopplade eller avsedda att kopplas till en allmän va-anläggning,

förbindelsepunkt: gränsen mellan en allmän va-anläggning och en va-installation,

allmän platsmark: mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (2010:900) redovisas som allmän plats eller, om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som funktionellt och i övrigt motsvarar sådan mark,

anläggningsavgift: engångsavgift för täckande av en kostnad för att ordna en allmän va-anläggning,

bruksavgift: periodisk avgift för täckande av drift- och underhållskostnader, kapitalkostnader för investeringar eller andra kostnader för en allmän va-anläggning som inte täcks av en anläggningsavgift. Lag (2010:917).

3 § Vid tillämpningen av denna lag skall en kommun anses ha ett rättsligt bestämmande inflytande över en va-anläggning om kommunen ensam eller tillsammans med en eller flera andra kommuner

1. helt äger anläggningen,
2. genom ägande förfogar över mer än hälften av samtliga röster i den eller de juridiska personer som helt äger anläggningen eller på annat sätt förfogar över en motsvarande majoritet av beslutsmakten i den eller de juridiska personer som helt äger anläggningen,
3. har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av ledamöterna i styrelsen för den eller de juridiska personer som helt äger anläggningen, eller
4. utgör samtliga obegränsat ansvariga bolagsmän i ett handelsbolag som helt äger anläggningen.

4 § Om det behövs för att tillgodose syftet med denna lag, skall det som i lagen gäller i fråga om en fastighet också tillämpas i fråga om en byggnad eller annan anläggning som inte tillhör fastighetens ägare. I så fall skall det som i lagen sägs om fastighetsägaren tillämpas på byggnadens eller anläggningens ägare.

5 § Om någon annan än en fastighetsägare har ingått avtal med huvudmannen om att få använda huvudmannens va-anläggning, skall det som i denna lag gäller en fastighetsägare också gälla användaren.

Kommunens skyldighet att ordna vattentjänster

6 § Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, skall kommunen

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och
2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va-anläggning.

Vid bedömningen av behovet enligt första stycket ska särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön. Lag (2022:1249).

Vattentjänstplan

6 a § Det ska finnas en aktuell vattentjänstplan i varje kommun.

Kommunfullmäktige beslutar om antagande och ändring av en vattentjänstplan.

Kommunfullmäktige ska minst vart fjärde år pröva om vattentjänstplanen är aktuell med hänsyn till behovet av allmänna vattentjänster. Lag (2022:1249).

6 b § En vattentjänstplan ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses.

En vattentjänstplan ska också innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna va-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.

Planen är inte bindande. Lag (2022:1249).

6 c § Utöver det förfarande som följer av bestämmelserna om strategiska miljöbedömningar av planer och program i 6 kap. miljöbalken ska kommunen innan den antar eller ändrar en vattentjänstplan

1. på lämpligt sätt och i skälig omfattning samråda med de fastighetsägare och myndigheter som kan antas ha ett väsentligt intresse av planen, och

2. ställa ut ett förslag till plan för granskning under minst fyra veckor.

Kommunen ska informera om utställningen på sin anslagstavla före utställningstidens början. Informationen ska innehålla uppgift om förslaget huvudsakliga innebörd, var det ställs ut samt inom vilken tid och till vem synpunkter ska lämnas.

Skyldigheten enligt första stycket 2 gäller inte förslag till ändring av en vattentjänstplan som endast berör ett fåtal fastighetsägare eller annars är av mindre betydelse. Lag (2022:1249).

6 d § Kommunen ska ta hänsyn till de synpunkter som kommit in under samrådet och granskningen samt redovisa hur de har beaktats. Lag (2022:1249).

En allmän va-anläggnings verksamhetsområde

7 § Av ett beslut om en allmän va-anläggnings verksamhetsområde skall det framgå vilka fastigheter som verksamhetsområdet omfattar.

8 § Om verksamhetsområdet behöver omfatta en eller flera fastigheter som ingår i en samfällighet för va-frågor, skall verksamhetsområdet bestämmas så att det omfattar alla fastigheter som ingår i den särskilda samfälligheten.

Om det finns synnerliga skäl, får verksamhetsområdet bestämmas med avvikelse från kravet i första stycket.

9 § Om det inom verksamhetsområdet finns en fastighet eller bebyggelse som uppenbarligen inte behöver omfattas av det större sammanhang som avses i 6 §, får verksamhetsområdet inskränkas så att det inte omfattar den fastigheten eller bebyggelsen. En sådan inskränkning av verksamhetsområdet får göras endast om fastighetens eller bebyggelsens behov av vattenförsörjning och avlopp lämpligen kan ordnas genom enskilda anläggningar som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Ordandet och driften av en allmän va-anläggning

10 § En allmän va-anläggning skall ordnas och drivas så att den uppfyller de krav som kan ställas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön och med hänsyn till intresset av en god hushållning med naturresurser.

När det är förenligt med anläggningens huvudsakliga ändamål, bör den ordnas och drivas så att också andra allmänna intressen som har behov av anläggningen kan tillgodoses.

11 § En allmän va-anläggning får inte ordnas

1. i strid med detaljplan, områdesbestämmelser eller andra bestämmelser om hur marken skall bebyggas, eller
2. så att den försvårar en ändamålsenlig bebyggelse eller lämplig planläggning.

Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

12 § Om en allmän va-anläggning innebär att vattentjänster tillhandahålls genom ledningsnät för vattenförsörjning eller avlopp, skall huvudmannen för varje fastighet inom va-anläggningens verksamhetsområde bestämma en förbindelsepunkt. Förbindelsepunkten skall finnas i fastighetens omedelbara närhet, om det inte finns särskilda skäl för en annan placering.

Huvudmannen skall samråda med och därefter informera fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge inom den tid som är skälig med hänsyn till fastighetsägarens intresse av att kunna planera för sin användning av fastigheten.

13 § Huvudmannen skall för den allmänna va-anläggningen ordna

1. ledningar och andra anordningar för vattenförsörjning till eller avlopp från varje förbindelsepunkt,
2. anordningar för bortledande av vatten som inte sker genom en förbindelsepunkt, och
3. de anordningar som i övrigt behövs för att va-anläggningen skall kunna fylla sitt ändamål och tillgodose skäliga anspråk på säkerhet.

Huvudmannens skyldighet enligt första stycket omfattar inte vägdiken, rännstenar, rännstensbrunnar eller ledningar som förbinder rännstensbrunnar med den allmänna va-anläggningen.

14 § Huvudmannen skall se till att berörda fastighetsägare i skälig tid underrättas om planerade vattenavstängningar och andra väsentliga ändringar av förutsättningarna för att använda va-anläggningen.

15 § Huvudmannen får upplåta åt någon annan att sköta driften av va-anläggningen.

Fastighetsägares rätt att använda en allmän va-anläggning

16 § En fastighetsägare har rätt att använda en allmän va-anläggning, om fastigheten

1. finns inom va-anläggningens verksamhetsområde, och
2. behöver en vattentjänst och behovet inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.

17 § Trots 16 § får huvudmannen vänta med att utföra de anläggnings- eller utbyggnadsarbeten som är nödvändiga för att fastighetsägaren skall kunna använda va-anläggningen, om arbetena

1. behöver samordnas med andra arbeten och samordningen annars skulle väsentligt

försvåras, och

2. utförs i den ordning som följer av huvudmannens utbyggnadsplan.

18 § Trots 16 § är huvudmannen inte skyldig att låta en fastighet kopplas eller vara kopplad till va-anläggningen

1. innan fastighetsägaren har betalat den anläggningsavgift som är bestämd enligt 34 § eller lämnat en godtagbar säkerhet, eller
2. om fastighetens va-installation har väsentliga brister.

Särskilda anordningar för användningen av en allmän va-anläggning

19 § Huvudmannen skall ordna de pumpar och andra särskilda anordningar som på grund av den allmänna va-anläggningens konstruktion eller utförande behövs på en fastighet för att fastighetsägaren skall kunna använda va-anläggningen.

Om vattenförbrukningen på en fastighet behöver fastställas genom mätning, skall huvudmannen ordna den eller de vattenmätare som behövs för mätningen.

20 § En fastighetsägare är skyldig att upplåta nödvändigt utrymme för en sådan anordning som avses i 19 §.

Fastighetsägaren skall fortlöpande se till anordningen och skydda den mot skada samt vid behov svara för dess elförsörjning.

Fastighetsägaren skall snarast anmäla uppkomna fel och driftstörningar till huvudmannen.

Användningen av en allmän va-anläggning

21 § En fastighetsägare får inte använda en allmän va-anläggning på ett sätt som innebär

1. att avloppet tillförs vätskor, ämnen eller föremål som kan inverka skadligt på ledningsnätet eller anläggningens funktion eller på annat sätt medför skada eller olägenhet,
2. att huvudmannen får svårt att uppfylla de krav som ställs på va-anläggningen och driften av den eller att i övrigt uppfylla sina skyldigheter enligt lag, annan författning eller avtal, eller
3. andra olägenheter för huvudmannen eller någon annan.

22 § Om en fastighets va-förhållanden påtagligt avviker från de förhållanden som i övrigt råder i en allmän va-anläggnings verksamhetsområde, får huvudmannen träffa avtal med fastighetsägaren om särskilda villkor för användningen av va-anläggningen.

23 § Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, kommunen får meddela ytterligare föreskrifter om användningen av allmänna va-anläggningar.

Skyldighet att betala avgifter för allmänna vattentjänster

24 § En fastighetsägare skall betala avgifter för en allmän va-anläggning, om fastigheten

1. finns inom va-anläggningens verksamhetsområde, och
2. med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver en vattentjänst och behovet inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Vid bedömning av behovet enligt första stycket 2 skall särskild hänsyn tas till i vilken utsträckning jämförda alternativ tillgodoser intresset av en god hushållning med naturresurser.

Om fastigheten är obebyggd men enligt en detaljplan är avsedd för bebyggelse, skall bedömningen av behovet enligt första stycket 2 göras som om fastigheten vore bebyggd i enlighet med planen. Detta gäller dock inte om det finns särskilda skäl för en annan bedömning.

25 § En avgift enligt 24 § skall avse

1. vattentjänster som tillhandahålls fastigheten genom en förbindelsepunkt, från det att huvudmannen har ordnat förbindelsepunkten och informerat fastighetsägaren enligt 12 §, och
2. bortledande av vatten från fastigheten som inte sker genom en förbindelsepunkt, från det att huvudmannen har ordnat de anordningar som behövs för bortledandet och informerat fastighetsägaren om detta.

26 § Utöver vad som följer av 24 och 25 §§ skall en fastighetsägare betala en avgift för en allmän va-anläggning, om fastigheten

1. finns inom va-anläggningens verksamhetsområde,
2. är bebyggd eller enligt en detaljplan är avsedd för bebyggelse, och
3. behöver, eller har nytta av, bortledande av vatten från allmän platsmark.

Avgiften skall avse bortledande av vatten från allmän platsmark inom va-anläggningens verksamhetsområde, från det att huvudmannen har ordnat de anordningar som behövs för bortledandet och informerat fastighetsägaren om detta.

27 § Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall betala en avgift för en allmän va-anläggning, om

1. den allmänna platsmarken finns inom va-anläggningens verksamhetsområde, och
2. bortledande av vatten från den allmänna platsmarken behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön.

Avgiften skall avse bortledande av vatten från den allmänna platsmarken, från det att huvudmannen har ordnat de anordningar som behövs för bortledandet och informerat den som är avgiftsskyldig om detta.

28 § Avgifter enligt 24-27 §§ som avser bortledande av vatten skall även täcka kostnaderna för den rening av vattnet som behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Avgifternas storlek och grunderna för hur de beräknas

29 § Avgifter enligt 24-28 §§ får bestämmas som anläggningsavgifter och brukningsavgifter.

30 § Avgifterna får inte överskrida det som behövs för att täcka de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva va-anläggningen.

Medel får avsättas till en fond för framtida nyinvesteringar, om

1. det finns en fastställd investeringsplan,
2. avsättningen avser en bestämd åtgärd,
3. åtgärden och de beräknade kostnaderna för den redovisas i planen,
4. det av planen framgår när de avsatta medlen är avsedda att tas i anspråk, och
5. planen innehåller de upplysningar som i övrigt behövs för att bedöma behovet av avsättningens storlek.

Avgifter enligt 26 och 27 §§ får inte överskrida det som behövs för att täcka kostnaderna för den vattentjänsten.

31 § Avgifterna skall bestämmas så att kostnaderna fördelas på de avgiftsskyldiga enligt vad som är skäligt och rättvist.

Om vattentjänsterna för en viss eller vissa fastigheter på grund av särskilda omständigheter medför kostnader som i beaktansvärd omfattning avviker från andra fastigheter i verksamhetsområdet, skall avgifterna bestämmas med hänsyn till skillnaderna.

Avgifter enligt 26 och 27 §§ skall fördelas mellan de fastighetsägare som avses i 26 § och de avgiftsskyldiga som avses i 27 § enligt vad som är skäligt med hänsyn till den berörda allmänna platsmarkens omfattning och fastighetsägarnas nytta av vattentjänsten.

32 § Anläggningsavgifterna skall bestämmas på beräkningsgrunder som innebär att en fastighetsägare inte behöver betala mer än vad som motsvarar fastighetens andel av kostnaden för att ordna va-anläggningen.

33 § Brukningsavgifterna skall bestämmas på beräkningsgrunder som är lika oavsett när på året va-anläggningen används. Om det med hänsyn till vattenförsörjningen, behovet av en tillfredsställande avloppsrening eller av andra skäl behövs särskilda åtgärder av säsongsbetonad karaktär under en viss mindre del av året, får dock brukningsavgifter för en sådan tid bestämmas på beräkningsgrunder som innebär högre avgifter än under huvuddelen av året.

34 § Avgifternas belopp och hur avgifterna skall beräknas skall framgå av en taxa. Avgifterna får inte bestämmas till högre belopp än vad som är förenligt med bestämmelserna i 30-33 §§.

Kommunen får meddela föreskrifter om taxan. Kommunen får överlåta åt huvudmannen att bestämma avgifternas belopp enligt beräkningsgrunder i kommunens taxeföreskrifter.

Betalning av avgifterna

35 § Avgifter enligt denna lag skall enligt kommunens bestämmande betalas till kommunen eller huvudmannen.

Om inte annat följer av 36 § skall avgifterna betalas på begäran. På obetalt belopp skall ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) betalas från dagen för sådan begäran.

36 § En anläggningsavgift skall fördelas på årliga betalningar (delbelopp) under en viss tid, längst tio år, om

1. avgiften är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och andra omständigheter,
2. fastighetsägaren begär att avgiften skall fördelas, och
3. fastighetsägaren ställer godtagbar säkerhet.

Ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) skall betalas på den del av avgiften som inte har betalats, från den dag det första delbeloppet förfaller till betalning till dess betalning sker. På delbelopp som har förfallit till betalning skall ränta i stället betalas enligt 6 § räntelagen från delbeloppets förfallodag till dess betalning sker.

37 § När en fastighet byter ägare, är den nya ägaren betalningsansvarig för avgifter som förfaller till betalning på tillträdesdagen eller senare, om inte annat följer av andra stycket.

Den tidigare ägaren är betalningsansvarig för bruksavgifter som är hänförliga till tiden före den nya ägarens tillträde.

Avtal om avgifter

38 § Huvudmannen får komma överens med fastighetsägare och andra avgiftsskyldiga i avgiftsfrågor som inte regleras i kommunens taxeföreskrifter.

Inlösen av enskilda anläggningar med mera

39 § Om det för en fastighet inom en allmän va-anläggnings verksamhetsområde finns en enskild anläggning som kan användas i den allmänna va-anläggningen, är den som äger den enskilda anläggningen skyldig att, om huvudmannen begär det, mot skälig ersättning låta den enskilda anläggningen ingå i den allmänna va-anläggningen.

40 § Om en enskild anläggning blir onyttig till följd av att kommunen ordnar eller utvidgar en allmän va-anläggning, skall huvudmannen betala skälig ersättning till den enskilda anläggningens ägare.

Tillträde för undersökning, installation och underhåll

41 § Huvudmannen har rätt till det tillträde på en fastighet som behövs för att

1. undersöka en va-installation och dess användning innan va-installationen kopplas till den allmänna va-anläggningen eller när det annars behövs för att huvudmannen skall kunna fullgöra sina skyldigheter, och
2. installera, underhålla och i övrigt fullgöra sina skyldigheter i fråga om sådana särskilda anordningar som avses i 19 §.

Tystnadsplikt

42 § Den som deltar eller har deltagit i en undersökning eller andra åtgärder enligt 41 § får inte obehörigen avslöja eller utnyttja information som vid undersökningen kommit fram om enskildas affärs- eller driftsförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Lag (2009:515).

Avstängning av vattenförsörjningen

43 § Huvudmannen får stänga av vattenförsörjningen till en fastighet, om

1. fastighetsägaren har åsidosatt sin skyldighet att betala en avgift eller i övrigt försummat sina skyldigheter enligt denna lag,
2. försummelsen är väsentlig,
3. avstängningen inte medför olägenhet för människors hälsa,
4. huvudmannen skriftligen har uppmanat fastighetsägaren att vidta rättelse och gett fastighetsägaren skälig tid att vidta rättelsen, och
5. fastighetsägaren trots den uppmaning som avses i 4 inte har vidtagit rättelse inom den skäliga tiden.

Kostnaden för en avstängningsåtgärd får påföras fastighetsägaren.

Skadeståndsansvar med mera

44 § Om en allmän va-anläggnings verksamhetsområde inskränks med stöd av 9 §, skall huvudmannen ersätta fastighetsägaren eller ägaren av bebyggelsen för den skada som inskränkningen medför. När ersättningen bestäms skall hänsyn tas till åtgärder som huvudmannen vidtagit för att tillgodose fastighetens eller bebyggelsens fortsatta behov av vattenförsörjning och avlopp.

45 § Huvudmannen skall ersätta en översvämningsskada på en fastighet inom den allmänna va-anläggningens verksamhetsområde, om

1. huvudmannen har åsidosatt en skyldighet enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och
2. åsidosättandet har medfört att vatten som är avsett att tillhandahållas eller ledas bort genom huvudmannens va-anläggning ytleddes eller på annat sätt trängt in på fastigheten.

46 § Om en fastighetsägare orsakas en skada på grund av att huvudmannen på annat sätt än som avses i 45 § har överskridit sin rätt eller åsidosatt en skyldighet enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, skall huvudmannen återställa det som rubbats eller fullgöra det som eftersatts och ersätta skadan.

47 § Om huvudmannen orsakas en skada på grund av att en fastighetsägare har överskridit sin rätt eller åsidosatt en skyldighet enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, skall fastighetsägaren återställa det som rubbats eller fullgöra det som eftersatts och ersätta skadan.

48 § Skadestånd enligt denna lag skall avse personskada, sakskada och ren förmögenhetsskada.

49 § Om en fastighetsägare har betalat en anläggningsavgift och det sedan visar sig att fastigheten på grund av att bygglov vägras inte kan användas på det sätt som förutsattes när avgiften betalades, skall kommunen återbetala avgiften eller en del av den. Återbetalningen skall göras i den mån det som avgiften avsåg inte kommer att leda till motsvarande vattentjänster för fastigheten.

Kommunen skall betala ränta på återbetalningsbeloppet enligt 5 § räntelagen (1975:635) från den dag då fastighetsägaren betalade avgiften.

Talan om återbetalning skall väckas inom två år från den dag då det beslut på vilket talan grundas vann laga kraft. Talan får dock väckas senare, om den relevanta ändringen i förutsättningarna för fastighetens användning inte rimligen kunde förutses inom den angivna tiden.

Redovisning

50 § En huvudman skall i fråga om verksamheten med att ordna och driva en allmän va-anläggning se till

1. att verksamheten bokförs och redovisas i enlighet med god redovisningssed där resultat- och balansräkningar redovisas särskilt och där det av tilläggsupplysningar framgår hur huvudmannen har fördelat kostnader som varit gemensamma med annan verksamhet, och

2. att redovisningen, när den är fastställd, finns tillgänglig för fastighetsägarna.

Tillsyn

51 § Länsstyrelsen utövar tillsynen över att kommunen fullgör skyldigheten enligt 6 § att tillgodose behovet av vattentjänster. Länsstyrelsen får förelägga kommunen att fullgöra skyldigheten. Ett sådant föreläggande får förenas med vite.

Överklagande och prövning av va-frågor

52 § Länsstyrelsens beslut om föreläggande enligt 51 § får överklagas av kommunen till mark- och miljödomstolen. Lag (2015:693).

53 § Mark- och miljödomstolen prövar i övrigt mål om frågor som regleras i denna lag eller i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. Lag (2015:693).

53 a § Rätten ska se till att utredningen i mål enligt denna lag får den inriktning och omfattning som krävs. Lag (2015:693).

53 b § I mål om avstängning av vattenförsörjningen enligt 43 § får rätten, efter yrkande av en part, besluta vad som ska gälla för tiden till dess att frågan har avgjorts genom en dom eller ett beslut som fått laga kraft. Innan rätten meddelar ett sådant beslut, ska den ge motparten tillfälle att yttra sig i frågan. Lag (2015:693).

53 c § Bestämmelsen i 15 kap. 3 § rättegångsbalken ska inte tillämpas i mål enligt denna lag. Lag (2015:693).

54 § En mark- och miljödomstols förelägganden enligt denna lag får förenas med vite. Lag (2015:693).

55 § Mark- och miljödomstolen prövar efter särskild ansökan frågor om utdömande av vite som har förelagts enligt denna lag. Lag (2015:693).

Rättegångskostnader

56 § I mål enligt denna lag där mark- och miljödomstolen är första instans gäller 56 a-56 e §§ i fråga om rättegångskostnader. Lag (2015:693).

56 a § I mål om inlösen eller ersättning enligt 39, 40 eller 44 § ska

1. i fråga om rättegångskostnader i mark- och miljödomstolen, huvudmannen svara för rättegångskostnaderna på båda sidor om inte annat följer av 56 d §, och

2. i fråga om rättegångskostnader i högre rätt

a) huvudmannen svara för sina egna rättegångskostnader och för rättegångskostnad som har uppkommit för motparten genom att huvudmannen har fullföljt talan, om inte annat följer av 18 kap. 6 § rättegångsbalken, och

b) bestämmelserna i 18 kap. rättegångsbalken tillämpas i andra fall än de som avses i a. Lag (2015:693).

56 b § I andra mål som ska handläggas enligt bestämmelserna om tvistemål i rättegångsbalken än sådana som avses i 56 a § ska vardera parten svara för sina rättegångskostnader, om inte annat följer av 56 d § eller det annars finns särskilda skäl.

Bestämmelserna i 18 kap. rättegångsbalken ska dock tillämpas i fråga om kostnad för ansökningsavgift. Lag (2015:693).

56 c § I mål om utdömande av vite ska vardera parten svara för sina rättegångskostnader.

Bestämmelserna i 18 kap. rättegångsbalken ska dock tillämpas i fråga om kostnad för ansökningsavgift. Lag (2015:693).

56 d § Trots det som sägs i 56 a § 1 och 56 b § får rätten förplikta en part att helt eller delvis svara för rättegångskostnaderna, om parten

1. har inlett en rättegång utan att motparten har gett anledning till det,

2. på annat sätt uppsåtligen eller av oaktsamhet har föranlett en onödig rättegång, eller

3. har handlat på ett sådant sätt som avses i 18 kap. 6 § rättegångsbalken. Lag (2015:693).

56 e § Om en part enligt 56 d § helt eller delvis ska ersätta motpartens rättegångskostnader och partens ställföreträdare, ombud eller biträde har handlat på ett sådant sätt som avses i den bestämmelsen och därigenom vållat kostnaderna helt eller delvis, kan ställföreträdaren, ombudet eller biträdet förpliktas att tillsammans med parten ersätta kostnaderna. Rätten kan besluta om detta även om någon part inte yrkar det. Lag (2015:693).

Undantag från 2 kap. 1 § kommunallagen (2017:725)

57 § Trots bestämmelsen i 2 kap. 1 § kommunallagen (2017:725) om anknytning till kommunens område eller dess medlemmar, får en kommun sköta driften av en allmän va-anläggning i andra kommuner, om driften sker på affärsmässiga grunder och ekonomiskt redovisas skilt från annan verksamhet. Lag (2017:749).

Övergångsbestämmelser

Lag 2006:412

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007, då lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar skall upphöra att gälla.

2. För en va-anläggning som förklarats för allmän enligt 31 § den upphävda lagen eller motsvarande bestämmelse i äldre lag och som inte är att anse som allmän enligt 2 § den nya lagen gäller följande.

a) Bestämmelserna i 10-22, 24 och 25 §§, 30 § första stycket, 31 § första och andra styckena, 32 §, 35 § andra stycket, 36-43 och 53-56 §§ den nya lagen skall tillämpas i fråga om anläggningen.

b) Bestämmelserna i den upphävda lagen, utom 5 §, 6 §, 12 a § och de bestämmelser som motsvarar de i a) uppräknade bestämmelserna, skall tillämpas så länge anläggningen består som allmänförklarad, dock längst till och med den 31 december 2016. Mark- och miljödomstolen prövar mål som avser tillämpning av bestämmelser i den upphävda lagen.

c) Huvudmannen för anläggningen får inte besluta i frågor som rör anläggningens verksamhetsområde. Det som sägs i 7 § den upphävda lagen skall, från och med den 1 januari 2007 endast avse huvudmannens skyldigheter för tiden dessförinnan.

Lag (2015:693)

3. Det som en huvudman enligt den upphävda lagen har beslutat i fråga om en va-anläggnings verksamhetsområde skall gälla även efter ikraftträdandet.

4. För andra allmänna va-anläggningar än dem som avses i 2 skall det som en huvudman enligt 22 eller 27 § den upphävda lagen har beslutat i frågor om användningen av va-anläggningen eller om taxa fortsätta att gälla till dess att kommunen med stöd av 23 och 34 §§ den nya lagen har ersatt huvudmannens beslut med nya föreskrifter, dock längst till och med den 31 december 2008.

5. Bestämmelserna i 50 § den nya lagen tillämpas första gången för det första räkenskapsår som påbörjas efter den 31 december 2006.

6. Denna lag skall inte tillämpas på mål eller ärende som enligt bestämmelserna i den upphävda lagen har anhängiggjorts före ikraftträdandet.

Lag 2022:1249

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.

2. Bestämmelsen i 6 a § första stycket tillämpas första gången för tid efter den 31 december 2023.

Kontaktuppgifter

Frågor

Har du frågor eller behöver du ytterligare råd eller upplysningar är du välkommen att kontakta oss på samhällsbyggnadsförvaltningen, VA-avdelningen. Ring eller skriv till:

Alingsås kommun
Samhällsbyggnadsförvaltningen
VA-avdelningen
441 81 Alingsås

Besöksadress: Sveagatan 12.
Tel. 0322-61 60 00.
E-post: vatten@alingsas.se

Driftstörningar

Vid fel på vatten- och avloppsledningar i gator och vägar utanför fastighets- och tomtgräns, avsaknad av vatten, problem med missfärgat vatten eller annan driftstörning, gör du felanmälan:

- Under kontorstid till kommunens växel, tel. 0322- 61 60 00.
- Övrig tid till SOS, tel. 0322-61 71 99.

För ytterligare information

Avloppsguiden	avloppsguiden.se
Boverket	boverket.se
Håll Sverige Rent	hsr.se
Kemikalieinspektionen	kemi.se
Lantmäteriet	lantmateriet.se
Livsmedelsverket	slv.se
Standarder i Sverige	sis.se
Svenskt Vatten	svensktvatten.se
Sveriges miljömål	sverigesmiljomal.se
Vattenportalen	vattenportalen.se
Naturvårdsverket	naturvardsverket.se
Mark- och miljödomstolen	domstol.se/mark--och-miljodomstolen-vid-vanersborgs-tingsratt/